

FÖRSVARSMAKTEN

Reglemente
Mobilisering

2018

Reglemente Mobilisering

MOBR 2018

REGLEMENTE

© Försvarsmakten har upphovsrätt till detta verk.

Bilder på omslaget:	Anna-Karin Wetzig, FMLOG GP
Grafisk bearbetning:	Anders Friedländer och Lars Björk.
Produktionsid:	171128-008
Produktionsformat:	WORD
Publikationsområde:	C PROD
Förrådsbeteckning:	M7739-353131
Tryck:	Försvarsmakten, FMLOG.

REGLEMENTE

VIDAR-handling: **FM2016-21855:77**

Beslut om fastställande av ändring 1 i Reglemente Mobilisering 2018 version 1.1

Reglemente Mobilisering 2018 (MOBR 2018) version 1.1 Ä1 fastställs att gälla i dess ändrade lydelse från 2023-01-01. Publikationens registrerade M-nr är M7739-353131.

Då publikationens version 1.0 fastställdes upphävdes ingenting.

Publikationen tillgängliggörs genom publicering på intranätet Emilia, www.forsvarsmakten.se, www.hemvarnet.se.

Detta beslut är fattat av generallöjtnant Johan Svensson. I den slutliga handläggningen har som föredragande deltagit överstelöjtnant Åke Edler.

Johan Svensson
C PROD

Åke Edler

REGLEMENTE

ÄNDRINGAR

Version	Ändring nr	Gäller från	Vidarhandling för beslut	Anmärkning
1.0	0	2018-07-01	FM2016-21855:71	Utgivningsår 2018
1.1	1	2023-01-01	FM2016-21855:77	

Ändringar i texten framgår av ändringsmarkör. I de fall rad eller stycke har utgått markeras det med en blankrad och ändringsmarkör.

KOM IHÅG!

Om du läser denna publikation i pappersform – *kontrollera att du har den senaste utgåvan*. Fastställd och gällande utgåva finns alltid publicerad på Försvarsmaktens intranät.

Avvikelse rapportering, förslag och behov att förtydliga, ändringar etc. sammanställs och sänds till HKV-PROD-PLAN-Fpmob@mil.se. Inkommande avvikelser följs upp och återkopplas till berörda.

REGLEMENTE

Förord

Reglementet innehåller bindande bestämmelser för mobiliseringsförberedelser och genomförande av mobilisering.

Det övergripande syftet med reglementet är att ge förutsättningar för att samtliga krigsförband, vid höjd beredskap, ska kunna mobilisera inom anbefalld mobiliseringstid med befintlig krigsduglighet.

Försvarsgrenschef, stridskraftschef, militärregionchef, garnisonschef och organisationsenhetschef utfärdar kompletterande bestämmelser, anvisningar och direktiv inom eget ansvarsområde.

Målgruppen är i första hand Försvarsmaktens personal med den roll (planering, ledning och genomförande) som den enskildes krigsplacementinnebär. För övriga delar inom totalförsvaret kan reglementet användas som referens.

Reglementet kompletteras av Handbok mobilisering 2019 där mer detaljerade anvisningar framgår. Reglementet och handboken bör läsas parallellt för att få en djupare kunskap om mobiliseringsverksamheten.

Innehållet i reglementet omfattas inte av sekretess.

REGLEMENTE

Läsanvisningar

För att få en ökad förståelse för mobiliseringssystemet och reglementets budskap bör avsnittet ”Begrepp” studeras först.

ÖB aktivering beskrivs inte i MobR 2018. ÖB aktivering är till sin karaktär lik mobilisering, men avser endast sammanförande av personal, förnödenheter och anläggningar till krigsförband under grundberedskap. Bindande bestämmelser för ÖB aktivering återfinns därför i andra publikationer.

Begreppet mobilisering tillämpas inte för Hemvärnet då Hemvärnet kan ianspråkta före det att regeringen fattar beslut om höjd beredskap. Hemvärnet beskrivs i ett särskilt kapitel.

Rikshemvärnschefen jämställs i detta reglemente med försvarsgrenschefer, vad avser ansvar för mobilisering.

Stridskraftschef som en sammanfattande benämning används inte i Försvarsmakten från 2023-01-01. Där stridskraftschef använts i reglementet avses Försvarsmaktens ledningssystemchef och Försvarsmaktens logistikchef. Dessa är inte försvarsgrenschefer, men har verksamhetsansvar för att vidmakthålla tillgänglighet och beredskap för krigsförband och leder organisationsenheter.

REGLEMENTE

Innehåll

Förord	5
Läsanvisningar	6
1. Grunder	11
1.1. Operationssäkerhet.....	11
1.2. Sekretessbedömning.....	11
1.3. Allmänt.....	12
1.3.1. Mobiliseringsförberedelser.....	13
1.3.2. Mobiliseringstid.....	13
1.3.3. Här och nu.....	13
1.3.4. Automatik.....	13
1.3.5. Samverkan.....	14
1.4. Mobiliseringsförberedelser.....	14
1.4.1. Fackmässiga mobiliseringsförberedelser.....	14
1.4.2. Territoriella mobiliseringsförberedelser.....	15
1.5. Beredskapsgrader.....	15
1.5.1. Grundberedskap.....	15
1.5.2. Höjd beredskap.....	15
1.6. Krigsförbandskategorier.....	16
2. Planeringsförutsättningar	17
2.1. Hotbild.....	17
2.2. Kontinuerligt tjänstgörande personal.....	18
2.3. Lagar och förordningar.....	18
2.3.1. Personalförstärkning.....	19
2.3.2. Tillförsel av förnödenheter till Försvarsmakten.....	19
2.3.3. Tillförsel av resurser till Försvarsmakten inom ramen för totalförsvaret.....	20
3. Ledning, samordning och ansvar	22
3.1. Ansvarsfördelning och ledning av mobiliseringsförberedelser.....	22
3.1.1. Fackmässiga mobiliseringsförberedelser.....	22
3.1.2. Territoriella mobiliseringsförberedelser.....	25
3.2. Ledning av mobilisering.....	27
3.2.1. Mobiliseringsrapportering.....	28
3.3. Indelning i mobiliseringsgrupper och mobiliseringsenheter.....	31
3.3.1. Indelning i mobiliseringsgrupper.....	31
3.3.2. Indelning i mobiliseringsenheter.....	31

REGLEMENTE

4. Personal.....	32
4.1. Krigsplacering	32
4.1.1. Allmänt	32
4.2. Mobiliseringsreserven	33
4.2.1.1 Mobiliseringsreservens storlek och organisatoriska tillhörighet.....	33
4.2.2. Krigsförbandschefens mandat	33
4.2.3. Personlig utrustning	33
4.3. Personalens inställelse och fördelning	34
4.4. Ansvar för civila tillhörigheter efter mobilisering	34
4.5. Sent inryckande personal	34
4.6. Granskningsnämnd.....	35
4.7. Sjukvarter	35
4.8. Personal under grundutbildning	35
5. Förnödenhetsförsörjning	36
5.1. Krigsplacering av förnödenheter	36
5.2. Lån av materiel från krigsförband	36
5.2.1. Allmänt	36
5.3. Fredsanskaffade tillgångar	37
5.4. Kompletteringsanskaffning	37
5.5. Uttagning.....	38
5.5.1. Fartyg	38
5.5.2. Luftfartyg	39
5.5.3. Fordon	39
5.5.4. Hundar.....	39
5.6. Redovisning av uttagen egendom	39
5.7. Ianspråktagande av uttagen egendom	40
5.8. Företagsplanläggning	41
5.9. Betalningsmedel.....	41
5.10. Inlösen.....	41
6. Tjänster	42
7. Transporter och transportmedel	43
7.1. Grunder	43
7.2. Inrycknings- och hämtningstransporter	43
7.2.1. Sjötransport	44
7.2.2. Flygtransport.....	44
7.3. Förnödenhetstransporter.....	44
7.4. Mobiliseringsfordon.....	44

REGLEMENTE

7.4.1.	<i>Lastbilar, bussar, motorredskap och övriga fordon</i>	45
7.4.2.	<i>Övrigt</i>	45
7.5.	Mobiliseringsfartyg.....	45
7.5.1.	<i>Övrigt</i>	45
7.6.	Mobiliseringsflyg	45
7.6.1.	<i>Övrigt</i>	46
8.	Val av mobiliseringsområden och mobiliseringsplatser	47
8.1.	Mobiliseringsområde	47
8.2.	Mobiliseringsplats	47
8.2.1.	<i>Allmänt</i>	47
8.2.2.	<i>Val av mobiliseringsplats</i>	47
8.3.	Förrädsställning.....	48
8.3.1.	<i>Personlig utrustning</i>	48
8.3.2.	<i>Centralt och regionalt förvarade förnödenheter</i>	49
8.4.	Upplyningsplats	49
8.5.	Samlingsplats och uppsamlingsplats	49
8.6.	Avlämningsplats.....	50
8.6.1.	<i>Avlämningsplatsers gruppering</i>	50
8.6.2.	<i>Övrigt</i>	50
8.6.3.	<i>Principer för ianspråktagande av uttagen egendom</i>	51
9.	Avveckling av mobilisering	52
Begrepp		53
Bilaga 1 Mobiliseringsutbildning		65
B1.1.	Grunder	65
B1.2.	Utbildningsansvar	65
B1.3.	Riktad mobiliseringsutbildning	66
Bilaga 2 Kontroll av mobiliseringsförberedelser		67
B2.1.	Grunder	67
B2.2.	Omfattning	67
B2.3.	Ansvar	67
B2.4.	Kontrollmetod	67
Bilaga 3 Organisationsenhetschefers grundfakta för mobilisering		68
B3.1.	Grunder	68
B3.2.	Innehåll	68
Bilaga 4 Utformning av krigsförbandschefens mobiliseringsplan .		70
Bilaga 5 Mobiliseringsdygnsberäkning vid allmän mobilisering		71

REGLEMENTE

Bilaga 6 Mobiliseringsplatsberedskap	73
B6.1. Allmänt	73
B6.2. Genomförande.....	73
Bilaga 7 Avlämningsplatser (A-platser)	75
B7.1. Allmänt	75
B7.2. Aktörer och ansvarsförhållanden	75
Bilaga 8 Genomförande av mobilisering vid garnison.....	76
Bilaga 9 Särskilda bestämmelser för Hemvärnet.....	77
B9.1. Grundvärden	77
B9.2. Allmänt	77
B9.3. Personal.....	78
B9.4. Förnödenheter	78
B9.5. Planer	78
Redaktionell information	79
Bildförteckning	81
Källförteckning	82

REGLEMENTE

1. Grunder

Observera!

- **Det som inte har planerats och förberetts före mobilisering, kommer alltid att vara för sent!**

1.1. Operationssäkerhet

Främmande makts intresse för att kartlägga våra mobiliseringsförberedelser får inte underskattas. Att skydda information om vår planering är centralt. Grunden är att varje individ bara ska ha tillgång till just den information som behövs för att lösa sin egen uppgift. Även om delar av planeringen kan betraktas som öppen information innebär det inte att diskussioner kan föras fritt i alla situationer och med alla individer.

Varje befattningshavare som deltar i mobiliseringsförberedelser och genomförande av mobilisering, ska vara säkerhetsprövad och befunden pålitlig från säkerhetssynpunkt. Sekretessbelagda handlingar får endast delges den som är behörig enligt upprättade behörighetslistor.

Under mobiliseringens genomförande är hela totalförsvaret särskilt påverkligt för ryktesspridning och desinformation. Det är därför av särskild vikt att officiella nyhetssändningar och Försvarmaktens information följs upp vid varje krigsförband.

1.2. Sekretessbedömning

Stöd för bedömning av sekretess inom mobiliseringsverksamheten.

Offentligt kan vara:

- principer för att uppnå anbefalld mobiliseringstid
- principer för att uppnå ett högre stridsvärde vid krigsförbanden efter mobilisering
- principer för förberedelser och genomförande av mobilisering.

REGLEMENTE

Hemligt kan vara:

- exakta uppgifter om tider, platser, organisation och styrka
- mobiliseringsplaner
- brister i mobiliseringsberedskapen
- krigsduglighet och stridsvärde efter mobilisering.

Kvalificerat hemligt kan vara:

- sammanställningar som rör flera krigsförband eller krigsförband inom ett geografiskt avgränsat område.

1.3. Allmänt

Mobiliseringsverksamhet består av **mobiliseringsförberedelser** och **genomförande av mobilisering**.

Mobilisering innebär att Försvarsmakten intar krigsorganisation efter att regeringen vid höjd beredskap har fattat beslut om det. Mobilisering genomförs genom att sammanföra personal, förnödenheter och anläggningar till krigsförband.

Partiell mobilisering innebär att Försvarsmakten krigsorganiserar delar av sin krigsorganisation.

Allmän mobilisering innebär att Försvarsmakten krigsorganiserar i sin helhet.

En kontinuerlig uppföljning av mobiliseringsförberedelser ska genomföras av alla chefer med utpekat ansvar för fackmässiga- respektive territoriella mobiliseringsförberedelser

Det är alltid krigsförbandschefen som avgör när mobiliseringen av eget krigsförband är genomförd.

REGLEMENTE

1.3.1. *Mobiliseringsförberedelser*

Mobiliseringsförberedelser omfattar alla de verksamheter som ger förutsättning för att innehålla anbefalld mobiliseringstid. Krigsförbandets mobiliseringstid är styrande för alla mobiliseringsförberedelser. Mobiliseringsförberedelser ska ske fortlöpande.

1.3.2. *Mobiliseringstid*

Den tid inom vilken krigsförbanden ska ha genomfört mobilisering.

1.3.3. *Här och nu*

Det kan inte förutses när mobilisering kommer att beordras. Planeringen ska grundas på att mobilisering ska kunna genomföras inom anbefalld mobiliseringstid och inte om.

Förmågan att mobilisera måste förhålla sig till att vi inte väljer tiden för genomförande, utan att det ska kunna ske när som helst det vill säga här och nu. Mobiliseringsförberedelserna ska alltid vara anpassade mot aktuellt läge. Brister i krigsförbandens utrustningsbehov ska ersättas med exempelvis substitut, planerad tillgång eller annan lämplig metod. Mobiliseringsbehoven ska alltid finnas tillgängliga.

1.3.4. *Automatik*

Mobilisering ska kunna genomföras med en mycket hög grad av automatik. Detta innebär bland annat att:

- mobiliseringsplaneringen alltid ska vara aktuell
- mobiliseringstiden ska användas till genomförande av mobilisering och inte till mobiliseringsplanering
- mobilisering ska kunna genomföras även om sambandet bryts
- genomförandet inte får vara beroende av elförsörjning och lednings-systemstöd
- förberedelserna ska vara så detaljerade att genomförandet blir enkelt
- mobilisering ska kunna genomföras under fientlig påverkan
- mobilisering ska genomföras så snabbt som möjligt oavsett anbefalld mobiliseringstid
- påbörjad mobilisering alltid ska fullföljas.

REGLEMENTE

1.3.5. *Samverkan*

Samverkan om resursers nyttjande inom en militärregion sker mellan militärregionchef och totalförsvarets civila delar. Garnisonschef samverkar på uppdrag av militärregionchef, med andra myndigheter och organisationer samt kommuner och landsting som bedriver verksamhet inom garnisonen.

Bild 1.1 Samverkan inom militärregion. Anna-Karin Wetzig, FSV GP

1.4. **Mobiliseringsförberedelser**

Mobiliseringsförberedelser är åtgärder för att förbereda mobilisering så att krigsförband kan ställas till förfogande inom anbefalld mobiliserings-tid. De delas upp i **fackmässiga**- respektive **territoriella** mobiliseringsförberedelser.

1.4.1. *Fackmässiga mobiliseringsförberedelser*

I dessa ingår bland annat studier, planering, säkerhetsprövning, krigsplacering av personal, materieförsörjning och krigsplacering av förnödenheter, grundutbildning, repetitionsutbildning, befälsutbildning och krigsförbandsövningar. Även verkstadstjänster, personalutveckling och samverkan är exempel på förberedelser som inräknas.

REGLEMENTE

1.4.2. *Territoriella mobiliseringsförberedelser* **Fel! Bokmärket är inte definierat.**

I dessa ingår markterritoriell samordning inom militärregion, utarbetande av avtal, fördelning av gemensamma resurser inom ramen för geografiska områden, lokaler, bevakning, markförsvaret, underrättelse- och säkerhetstjänst, stödfunktioner och tjänster, samband, fältarbeten, logistik, trafik tjänst och transporter.

1.5. Beredskapsgrader

1.5.1. *Grundberedskap*

Grundberedskap råder intill det att regeringen fattar beslut om höjd beredskap.

1.5.2. *Höjd beredskap*

Höjd beredskap omfattar skärpt beredskap och högsta beredskap. Är Sverige i krigsfara eller råder det sådana utomordentliga förhållanden som är föranledda av att det är krig utanför Sveriges gränser eller av att Sverige har varit i krig eller krigsfara kan regeringen fatta beslut om höjd beredskap i form av skärpt beredskap eller högsta beredskap. Regeringen fattar beslut om höjd beredskap i syfte att stärka landets försvarsförmåga. Vid höjd beredskap kan regeringen också besluta att hela eller delar av den så kallade beredskapslagstiftningen ska börja tillämpas, vilket kan medföra ökade personella och materiella resurser till Försvarsmakten.

Skärpt beredskap

Skärpt beredskap är den lägre nivån av beredskapshöjning som regeringen kan besluta om. Den kan avse endast en viss del av landet eller viss verksamhet.

Vid skärpt beredskap ska Försvarsmakten krigsorganiseras i den omfattning som regeringen bestämmer och detta innebär vanligtvis partiell mobilisering. Vilka resurser inom totalförsvaret i övrigt som kan bli tillgängliga för Försvarsmakten vid skärpt beredskap beror på vilka beslut som regeringen fattar i det hänseendet.

REGLEMENTE

Att beredskapen i Sverige höjts till skärpt beredskap tillkännages genom meddelande via radio och television. Om läget och tiden medger kan personal inkallas till krigstjänstgöring med brevårsändelse. Vid brevinkallelse utsänder Plikt- och prövningsverket krigstjänstgöringsorder.

Högsta beredskap

Högsta beredskap är den högre nivån av beredskapshöjning som regeringen kan besluta om. Är Sverige i krig råder det automatiskt högsta beredskap i hela riket.

Under högsta beredskap är totalförsvaret all den samhällsverksamhet som då ska bedrivas. Även vid högsta beredskap blir resurser inom totalförsvaret tillgängliga för Försvarsmakten i enlighet med de beslut som regeringen fattar.

Vid beredskapslarm ska hela Försvarsmakten krigsorganiseras (allmän mobilisering) och beredskapslagstiftningen (rörande bland annat värnpliktigas skyldighet att inställa sig till krigstjänstgöring och förfogandelagens tillämpning) sätts automatiskt i tillämpning.

Att beredskapen i Sverige höjts till högsta beredskap tillkännages genom meddelande via radio och television. Om det råder högsta beredskap i hela riket kan regeringen besluta att tillkänna detta genom beredskapslarm. Beredskapslarm ges på anläggningar för utomhusalarmering genom 30 sekunder långa signaler med 15 sekunders uppehåll mellan signalerna under sammanlagt fem minuter.

1.6. Krigsförbandskategorier

Krigsförbanden indelas i tre kategorier där operationsberedskap, krav på förmågehöjning och anbefalld mobiliseringstid framgår.

Tabellen nedan redovisar de olika kraven på mobiliseringstid.

Kategori	Mobiliseringstid
1	48 timmar
2	120 timmar
3	168 timmar

2. Planeringsförutsättningar

Observera!

- **Grunden för all mobiliseringsplanering är krigsförbandens anbefallda mobiliseringstider!**

Mobiliseringsplaneringen ska ske mot förutsättningen ”*övertäckande inlett väpnat angrepp som inleds under grundberedskap*”. Detta innebär att någon förvarning inte kan påräknas och mobiliseringsförberedelserna måste därför ständigt vara aktuella.

2.1. Hotbild

En motståndare kommer att sträva efter att uppnå överraskning för att därefter på kortast möjliga tid nå sina strategiska mål. Motståndaren kommer att med olika metoder dölja sina förberedelser.

En eventuell förbekämpling kan komma att inledas mycket kort före angrepp och ske genom direkt och indirekt bekämpling. Sabotageförband är en del i förbekämplingen.

Detta innebär att förberedelser för och genomförande av mobilisering ska kunna ske med en hög grad av automatik och självständighet. Krigsförbanden ska vara beredda på att genomföra strid före det att mobiliseringen är genomförd.

Mobiliseringens genomförande ska vara så väl planerad att behov av detaljstyrningar från högre chef kan minimeras.

REGLEMENTE

*Bild 2.1 Mobilisering ska kunna genomföras under alla förhållanden.
Anna-Karin Wetzig, FSV GP*

2.2. Kontinuerligt tjänstgörande personal

Krigsförbandens kontinuerligt tjänstgörande delar förutsätts mobilisera tidigt och sätts in efter hand för att påbörja operationer.

Insatta kontinuerligt tjänstgörande delar kan befinna sig på geografiskt stort avstånd från krigsförbandets mobiliseringsplats. Detta fråntar inte krigsförbandschefen ansvaret för mobilisering av hela krigsförbandet.

2.3. Lagar och förordningar

Under höjd beredskap kan regeringen besluta om att sätta hela eller delar av beredskapslagstiftningen i tillämpning. Beredskapslagstiftningen rör i stor utsträckning hur resurser ska kunna disponeras och eventuellt omfördelas till stöd för totalförsvaret. Det kan innebära att såväl personella som materiella resurser tillförs Försvarsmakten. Vid beredskapslarm sätts beredskapslagstiftningen automatiskt i tillämpning och vid andra förhållanden är den beroende av särskilda regeringsbeslut.

REGLEMENTE

2.3.1. *Personalförstärkning*

- Värnpliktiga och civilpliktiga som har krigsplacerats är skyldiga att fullgöra krigstjänstgöring. Regeringen beslutar om hur många och under hur lång tid
- Anställda inom Försvarsmakten kan tas i anspråk med allmän tjänsteplikt om regeringen beslutar om detta
- Krigsfrivilliga är skyldiga att tjänstgöra enligt avtal
- Personal med avtal för frivillig tjänstgöring inom Försvarsmakten enligt 4 § förordningen (1994:524) om frivillig försvarsverksamhet kan tas i anspråk. Arten av deras tjänstgöringsskyldighet regleras i deras avtal. Av avtalet ska tjänstgöringsskyldighetens omfattning och längd framgå. Frivillig personal ska vidare vara krigsplacerad och även kunna omfattas av allmän tjänsteplikt när regeringen beslutat om detta
- Tillförd personal från arbetsförmedling enligt 6 kap. 2 § 3 punkten i lagen (1994:1809) om totalförsvarsplikt kan tas i anspråk.

2.3.2. *Tillförsel av förnödenheter till Försvarsmakten*

- Planerad uttagning som skett med stöd av förordningen (1992:391) om uttagning av egendom för totalförsvarets behov kan effektueras om förfogandelagen (1978:262) sätts i tillämpning. Vid beredskapslarm ska sådan egendom omedelbart tillhandahållas i enlighet med tidigare lämnat uttagningsbesked (14 § förordningen (2015:1053) om totalförsvar och höjd beredskap) genomförs med stöd av fullmaktsförfattningarna
- Om förfogandelagen sätts i tillämpning kan ytterligare, inte planerat, förfogande över egendom beslutas av Försvarsmakten i enlighet med 1 § förfogandeförordningen (1978:558).

REGLEMENTE

2.3.3. *Tillförsel av resurser till Försvarsmakten inom ramen för totalförsvaret*

Kustbevakningen

Enligt 1 § förordningen (1982:314) om utnyttjande av Kustbevakningen inom Försvarsmakten får regeringen under höjd beredskap föreskriva att personal och materiel ur Kustbevakningen inom Försvarsmakten ska användas för övervakning, transporter och andra uppgifter enligt närmare överenskommelse mellan Försvarsmakten och Kustbevakningen. När nyssnämnda paragraf tillämpas ingår chefen för Kustbevakningen med erforderlig personal i Högkvarteret (3 §). När personal och materiel används enligt 1 § ska tjänstemän vid Kustbevakningen till sin ordinarie uniform bära ett militärt tjänstetecken. Kustbevakningens fartyg ska föra örlogsflagga (4 §). Vidare gäller Försvarsmaktens föreskrifter (FFS 2019:01) om utnyttjande av Kustbevakningen inom Försvarsmakten.

Polisen

Bestämmelser om polisens uppgifter i krig finns i lagen (1943:881) och polisens ställning under krig med därtill hörande kungörelse (1958:262) och en förordning (2014:1110) om ändring av kungörelsen. Denna reglering innebär i korthet bl.a. följande.

- Varje polisman är under krig skyldig att i enlighet med vad som sägs i denna kungörelse delta i rikets försvar
- En polisman som varaktigt tjänstgör vid Säkerhetspolisen får tas i anspråk för rikets försvar endast i den mån krigshändelserna gör det absolut nödvändigt.

Länsstyrelsen kan under vissa förutsättningar besluta att befria polisman från försvarsplikten.

Under krig gäller den principen att de polismän som inte är befriade från försvarsplikten ska bära uniform både vid tjänstutövning och under fritid.

REGLEMENTE

En uniformerad polisman ska ingripa mot mindre grupper av fientliga soldater även om order därom inte har getts. Om polisens medverkan är oundgängligen erforderlig för att avvärja ett fientligt angrepp, får högsta militära chef i orten begära medverkan av polismän. När avdelningar av polis och militärer uppträder tillsammans, kan i vissa fall befälhavaren över den militära avdelningen besluta att polisavdelningen ska underställas honom.

REGLEMENTE

3. Ledning, samordning och ansvar

Observera!

- Mobiliseringsverksamheten ska kännetecknas av en utpräglad ansvarskultur!
- Bästa effekt nås genom samordning av fackmässiga- och territoriella mobiliseringsförberedelser

3.1. Ansvarsfördelning och ledning av mobiliseringsförberedelser

3.1.1. *Fackmässiga mobiliseringsförberedelser*

Högkvarteret

- ansvarar för inriktning och kravställning av Försvarmaktens mobiliseringsverksamhet inklusive överenskommelser med andra myndigheter
- ansvarar för styrning av fackmässiga mobiliseringsförberedelser
- ansvarar för behovsättning av krigsförbandens utrustningsbehov mot krigsförbandsmålsättning.

Försvargrenschef och stridskraftschef

- ansvarar för styrning av fackmässiga mobiliseringsförberedelser för underställda organisationsenheter och deras ingående krigsförband
- ansvarar för att tillgodose krigsförbandens förnödenhetsbehov
- samordnar krigsplacering och förrådshållning av utrustningsbehovet (U-behov) enligt operativa krav.

Försvarmaktens logistik

- förrådshåller centralt och regionalt förvarade förnödenheter
- planerar för och leder spridning av centralt och regionalt förrådshållna förnödenheter enligt Högkvarterets spridningsplan.

Garnisonschef

Ansvarar för:

- garnisonens mobiliseringsledningsplan
- mobiliseringsövningar
- samordning av mobiliseringsförberedelser inom garnison

REGLEMENTE

- krigsplacering av utrustningsbehovet (U-behov) enligt styrningar från försvarsgrens- och stridskraftschef
- tillgodoseende av krigsförbandens förnödenhetsbehov genom krigsplacering, förrådsställning, lån, förhyring, avtal, köp och ianspråktagande enligt förfogande så att krigsförbandens anbefallda mobiliseringstider innehålls
- sammanställning och tillgodoseende av krigsförbandens behov av mobiliseringsförnödenheter (M-behov)
- utarbetande av understöd och hänvisning som underlag till krigsförbandens mobiliseringskort
- delgivning till krigsförbandschef om var krigsplacerade förnödenheter förrådshålls, dess status och plan för leverans
- förrådshållning av lokalt förvarade förnödenheter i mobiliseringsförråd.

Organisationsenhetschef

Ansvarar för:

- att tilldelade krigsförband upprätthåller anbefalld beredskap
- kontroll av att personal, förnödenheter och anläggningar som ingår i krigsförband har anbefalld krigsduglighet
- styrning av fackmässiga mobiliseringsförberedelser för tilldelade krigsförband
- att tillhandahålla grundfakta för mobilisering enligt bilaga 3
- plan för rustning (iståndsättande) av anläggningar, fartyg och flygplan
- sammanställning av krigsförbandens mobiliseringsbehov och att lämna detta till garnisonschef
- mobiliseringsövningar.

Samordnar för tilldelade krigsförband:

- krigsplacering av personal
- återlämning av materiel
- mobiliseringsutbildning
- kartor för mobiliseringsplanering och genomförande
- förvaring av tilldelade förnödenheter i bruk.

REGLEMENTE

Krigsförbandschef

Ansvarar inom eget krigsförband för:

- mobiliseringsverksamheten enligt högre chefs order
- kartor för mobiliseringsplanering och genomförande
- krigsplacering av personal
- plan för återlämning av materiel som är krigsplacerad vid annat krigsförband
- anmälan av behov av mobiliseringsförnödenheter till organisationsenhetschef
- förvaring av tilldelade förnödenheter i bruk
- mobiliseringsutbildning
- mobiliseringsövningar.

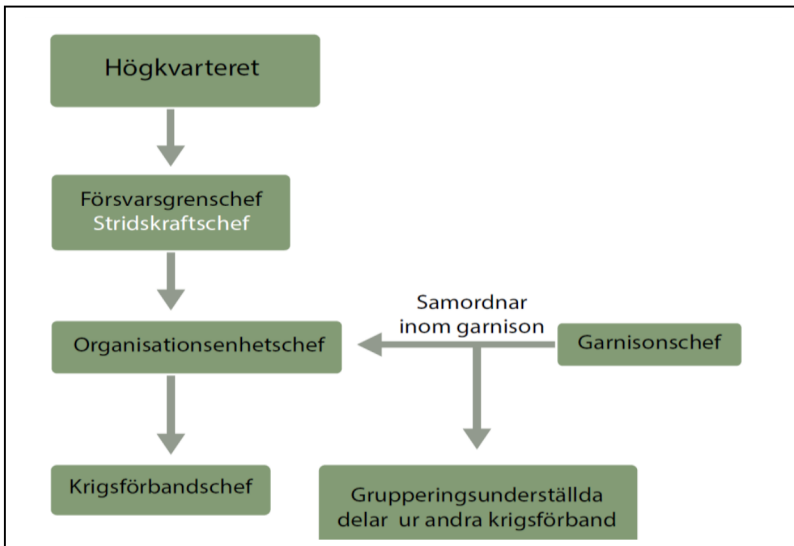

Bild 3.1 Fackmässiga mobiliseringsförberedelser. /Försvarmakten

REGLEMENTE

3.1.2. *Territoriella mobiliseringsförberedelser*

Högkvarteret

Ansvarar för:

- samverkan med totalförsvarets civila delar på strategisk nivå samt ger inriktning och order för operativ och taktisk nivå
- styrning av territoriella mobiliseringsförberedelser.

Militärregionchef

Samordnar:

- territoriella mobiliseringsförberedelser inom militärregion.

Ansvarar för:

- samverkan inom militärregion
- samordning av de militära mobiliseringsförberedelserna med totalförsvarets civila delar avseende resursutnyttjande, avtal, utrymning, undanförelse och förstöring
- att avdela mobiliseringsplatser, mobiliseringsområden och förrådsområden
- regional underrättelse- och säkerhetstjänst
- samordning av markterritoriella resurser, stödfunktioner och tjänster, främst logistik, trafiktjänst och transporter
- skydd av mobilisering med tillgängliga resurser
- samordning av tillsyningsmän
- avlämningsplatser och i samverkan med lokal värderingsnämnd tillgång till "God man"
- upprättande av avtal.

Garnisonschef

- understödjer militärregionchef främst med personella resurser ur underställda befälsreserver med reservofficerare.

Ansvarar för:

- styrning av territoriella mobiliseringsförberedelser för organisationsenheterna och deras ingående krigsförband samt grupperingsunderställda krigsförband ur andra organisationsenheter
- att erforderliga personalresurser för ledning och genomförande av mobilisering finns tillgängliga. Behov kan bland annat tillgodoses

REGLEMENTE

genom krigsplacerad befälsreserv, överenskommelse (avtal) med arbetstagare och genom resurser från Arbetsförmedlingen.

Organisationsenhetschef

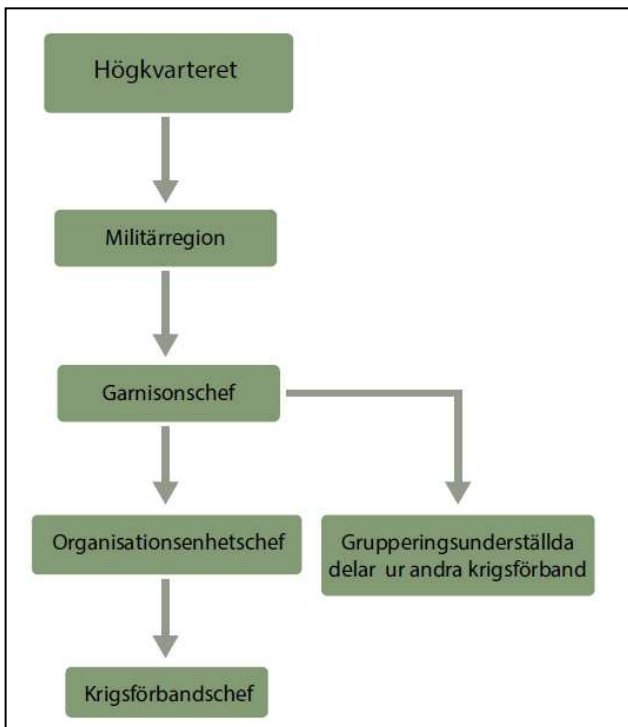
Ansvarar för

- styrning av territoriella mobiliseringsförberedelser för tilldelade krigsförband.

Krigsförbandschef

Ansvarar inom eget krigsförband för:

- nyttjande av tilldelade territoriella resurser.

Bild 3:2 Territoriella mobiliseringsförberedelser./Försvarsmakten

REGLEMENTE

3.2. Ledning av mobilisering

Högkvarteret

- leder mobilisering av Försvarsmakten.

Försvarsgrenschef och stridskraftschef

- leder mobilisering av försvarsgren respektive stridskraft.

Garnisonschef med depåförband

- leder mobilisering av i garnisonen mobiliserande krigsförband.

Krigsförbandschef

- leder och genomför mobilisering av eget krigsförband.

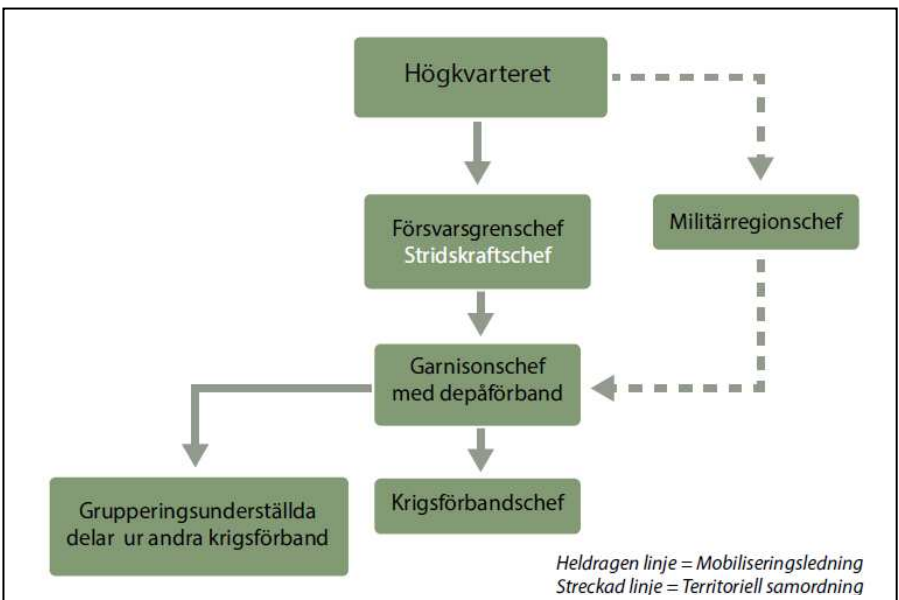

Bild 3:3 Ledning av mobilisering. /Försvarsmakten

REGLEMENTE

3.2.1. *Mobiliseringsrapportering*

Syftet med mobiliseringsrapporteringen är att snabbt få en uppfattning om hur mobiliseringen fortskrider. Rapporteringen ska därför hållas kortfattad, enkel och tydlig. Rapportering ska ske enligt förutbestämda mallar.

Krigsförbandschef avgör när krigsförbandet är mobiliserat. Grunden är att krigsförbandets personal, förnödenheter och anläggningar är sammanförda.

Krigsförbandet behöver inte vara sammanfört på geografiskt samma plats.

Mobiliseringsrapporter

- FÖRSTA RAPPORT insänds när mobiliseringen påbörjats.
- SÄRSKILD RAPPORT
  - insänds om mobiliseringen störs så att anbefalld mobiliserings-
tid inte kan innehållas
  - insänds om delar av krigsförbandet är mobiliserat och kan sättas
in efter hand.
- KLARRAPPORT insänds när krigsförbandet är mobiliserat. I sam-
band med klarrapport ska en stridsvärdesrapport enligt H RAPP sän-
das in.
- PERSONALRAPPORTERING av inmönstrad personal insänds till
Totalförsvarets rekryteringsmyndighet.

Territoriell lägesorientering

Garnisonschef orienterar militärregionchef om mobiliseringens fortskri-
dande i garnisonen.

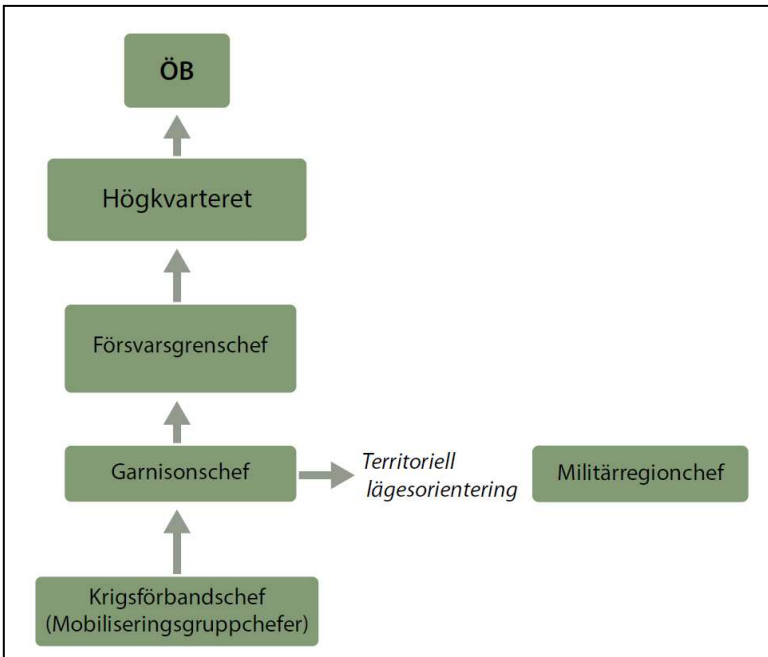
Rapporteringsmetod

Kryterat, täckt eller med ordonnans.

REGLEMENTE

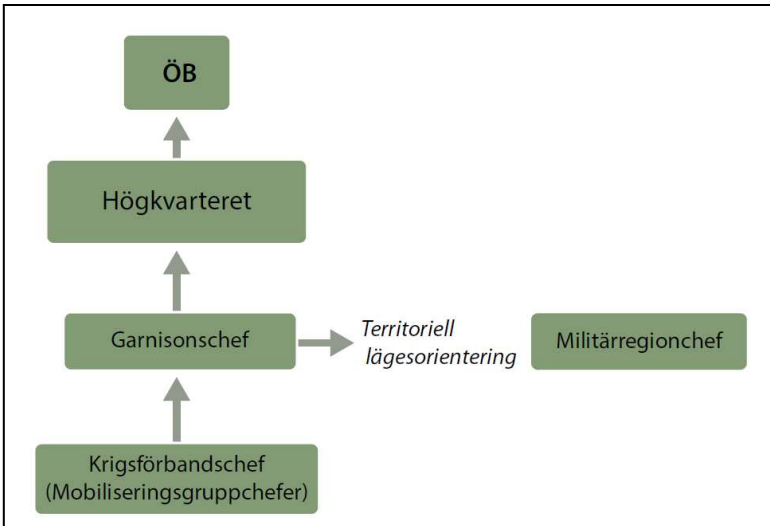
Genomförande av mobiliseringsrapportering

I det fall stridskraftschef är placerad utanför Högkvarteret sker rapportering från garnisonschef och krigsförbandschef till stridskraftschef som i sin tur rapporterar till Högkvarteret, på samma sätt som i bild 3.4.

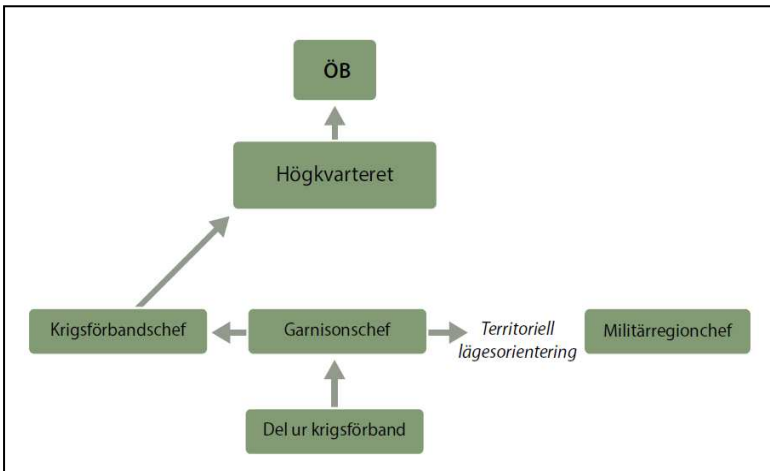

Bild 3:4 Mobiliseringsrapportering för krigsförband underställt försvarsgrenschef. /Försvarsmakten

REGLEMENTE

Bild 3:5 Mobiliseringsrapportering för krigsförband som är underställt stridskraftschef. /Försvarmakten

Bild 3:6 Mobiliseringsrapportering för krigsförband som har verksamhet vid flera garnisoner, till exempel FMTIS och FMLOG. /Försvarmakten

REGLEMENTE

3.3. Indelning i mobiliseringsgrupper och mobiliseringsenheter

Mobiliseringsgrupper och mobiliseringsenheter är en tillfällig indelning för att underlätta genomförande av mobiliseringsförberedelser och ledning av mobilisering.

Garnisonschef beslutar om tillfällig indelning. Den grundar sig bland annat på:

- antal, storlek och typ av krigsförband
- geografisk närhet
- möjlighet till en robust förnödenhetsförsörjning
- tillgång till en stabsnivå som kan hantera planering och genomförande.

Det är inget hinder att krigsförbanden kommer ur olika försvarsgrenar, stridskrafter eller truppslag.

3.3.1. *Indelning i mobiliseringsgrupper*

Detta görs genom att:

- sammanföra mobiliseringsenheter
- utse mobiliseringsgruppchef med tillräckliga stabsresurser.

För krigsförband med stor del kontinuerligt tjänstgörande personal är det lämpligt att mobiliseringsgruppschef utses ur den del som inte bedöms sättas in tidigt.

3.3.2. *Indelning i mobiliseringsenheter*

Detta görs genom att:

- sammanföra krigsförband till en gemensam enhet av vanligtvis kompanistorlek
- utse mobiliseringsenhetschef.

För krigsförband med stor del kontinuerligt tjänstgörande personal är det lämpligt att mobiliseringsenhetschef utses ur den del som inte bedöms sättas in tidigt.

REGLEMENTE

4. Personal

Observera!

- Alla anställda i Försvarsmakten ska ha uppgifter vid höjd beredskap och vara krigsplacerade!

Handlingar som över tiden ska hållas förberedda och aktuella är:

Personaltabell inmönstring

- Redovisar ett krigsförbands alla befattningsnummer och därtill kopplad personal
- Används till att pricka av att personal har mönstrat in
- Är informationssäkerhetsklassad.

Personaltabell inmönstring reducerad

Enligt personaltabell inmönstring utan personuppgifter. Personuppgifter och övriga uppgifter påförs efter hand som personal mönstras in.

Inmönstringsrapport

Skickas senast inom tre dygn till Plikt- och prövningsverket efter genomförd inmönstring. Används av Plikt- och prövningsverket som underlag för fortsatt personalredovisning och ersättning (dagpenning) för värplikliga. Den är inte sekretessklassifierad.

4.1. Krigsplacering

4.1.1. Allmänt

Organisationsenhetschef har dispositionsrätt för krigsplacering av personal som är placerade tills vidare vid organisationsenheten.

Krigsförbandschef har med stöd av organisationsenhetschef ansvar för att skicka underlag för krigsplacering till Plikt- och prövningsverket. Krigsplacering gäller även mobiliseringsreserven.

Personal som har eller bedöms få betydande uppgifter inom totalförsvaret ska inte rekryteras och krigsplaceras i Försvarsmakten.

REGLEMENTE

För personal i krigsförband som tillhör krigsförbandskategori 1 eftersträvas närrekrytering och boende i närområdet.

All krigsplacering i Försvarmakten ska föregås av säkerhetsprovning och i förekommande fall registerkontroll och särskild personutredning. Detta gäller även vid annat ianspråktagande.

4.2. Mobiliseringsreserven

För att täcka brister som uppstår genom att personal inte inställer sig eller inte kan användas i avsedd befattning ingår en mobiliseringsreserv i personaltabell krigsplacering.

4.2.1.1 *Mobiliseringsreservens storlek och organisatoriska tillhörighet*

Bestämmelser för mobiliseringsreservens storlek och sammansättning utfärdas av Högkvarteret och beräknas till cirka 10 % av typförbandets personalstyrka. Mobiliseringsreserven ingår i krigsförbandet och redovisas på personaltabell krigsplacering.

Värnpliktsbefattningar i mobiliseringsreserven krigsplaceras automatiskt av Plikt- och provningsverket om inte krigsförbandschefen har lämnat individuella bemanningsförslag.

4.2.2. *Krigsförbandschefens mandat*

Krigsförbandschefen äger inte mandatet att överskrida personalstyrkan gentemot vad krigsorganisationen utvisar.

Inmönstrad övertalig personal underställs närmast högre chef som kan omfördela inom egen organisation.

Inmönstrad övertalig personal som av medicinska eller andra ömmande skäl inte kan fullgöra krigstjänst underställs garnisonschef för vidare beslut.

4.2.3. *Personlig utrustning*

Personal i mobiliseringsreserven har som regel ingen behovssatt personlig utrustning.

REGLEMENTE

4.3. Personalens inställelse och fördelning

Beredskapslarm innebär en order till den som är krigsplacerad inom totalförsvaret enligt lagen (1994:1809) om totalförsvarsplikt (det vill säga värnpliktiga och civilpliktiga) eller på annan grund att omedelbart inställa sig för tjänstgöring enligt krigsplaceringsorder eller motsvarande handling.

Vid brevinkallelse sänder Plikt- och prövningsverket ut krigstjänstgöringsorder. Personalen inställer sig på samlingsplats. Underlag för detta ges av Högkvarteret i form av uppdrag till organisationsenhetschef inom ramen för mobiliseringsförberedelser.

Enskild inryckande som inte kan nå eget krigsförbandinom anbefalld mobiliseringstid söker sig till närmaste militära förband.

4.4. Ansvar för civila tillhörigheter efter mobilisering

Vid mobilisering omhändertas den enskildes civila tillhörigheter. Dessa kvarlämnas väl uppmärkta vid respektive mobiliseringsplats eller på annan anvisad plats. Efter genomförd mobilisering ansvarar garnisonschefen för de inmönstrades civila tillhörigheter.

4.5. Sent inryckande personal

Garnisonschef ansvarar för inmönstring, personrapportering, utrustning och kontroll av personal som inställer sig efter det att krigsförband är mobiliserade. Garnisonschef ansvarar även för transport till krigsförbandet om inte aktuell krigsförbandschef bestämmer annat.

REGLEMENTE

4.6. Granskningsnämnd

Garnisonschef ansvarar för granskningsnämnd.

Den som vid inmönstring visar sig ha sjukdom eller skada som förhindrar tjänstgöring vid krigsförband hemförlovas efter beslut av granskningsnämnd. Sjuka och skadade, som beräknas bli tjänstedugliga efter några dagars vård vid sjukkvarter, följer krigsförbandet eller transporteras till krigsförbandet. Personal som har smittosam infektionssjukdom, avskiljs i samband med inmönstring från annan personal.

4.7. Sjukkvarter

Garnisonschef upprättar sjukkvarter vid garnison för omkring 3 % av i garnisonen mobiliserande krigsförband. För akut sjukvård ges normalt hänvisning till vårdcentral eller akutmottagning. För hälsovård ges normalt hänvisning till garnison.

4.8. Personal under grundutbildning

Högkvarteret beslutar om pågående grundutbildning ska avbrytas eller fortsätta. Garnisonschef bestämmer om hur avveckling ska genomföras och lämnar underlag till Plikt- och prövningsverket för avveckling och hemförloving.

Personal som inte ska avbryta sin grundutbildning underställs garnisonschefen. Med hänsyn till utbildningsståndpunkten bestämmer garnisonschefen om personalen ska användas för handräckning, skydd och bevakning eller fortsätta grundutbildningen. Utrustning lånad av krigsförbanden återlämnas.

5. Förnödenhetsförsörjning

Observera!

- **Förnödenheter enligt utrustningstabell behov ska alltid vara krigsplacerade!**
- **Brister ska behovstäckas genom planerad tillgång eller annan lämplig metod!**
- **Logistikförbanden ska ha hänvisningar så att uppfyllnad av beståndet kan ske inom mobiliseringstiden!**

5.1. Krigsplacering av förnödenheter

Krigsplacering av krigsförbandens utrustningsbehov och tillgodoseende av mobiliseringsbehovet är de ojämförligt viktigaste mobiliseringsförberedelserna.

Utrustningsbehovet framgår av typförbandets utrustningstabell behov. Mobiliseringsbehovet framgår av organisationsenhetschefens grundfakta för mobilisering enligt bilaga 3.

Publikationer för krigsförbanden tillhandahålls, vidmakthålls och avvecklas enligt Handbok Försvarsmaktens publikationer.

5.2. Lån av materiel från krigsförband

Krigsförbandschef ska över tiden ha kännedom om var krigsförbandets förnödenheter förvaras och förrådshålls.

5.2.1. *Allmänt*

- Utlåning av materiel i förråd beslutas av garnisonschef
- Utlåning av materiel i bruk beslutas av organisationsenhetschef
- Vid lån av materiel ska krav på återlämningsperiod, återlämningsplats och status anges
- Utlånad materiel ska märkas upp med krigsförbandskod och återlämningsplats
- Om återlämningsperioden överstiger mobiliseringstiden ska omkrigspacering ske.

REGLEMENTE

5.3. Fredsanskaffade tillgångar

Strävan ska vara att utrustningsbehovet anskaffas i fred. Lån beslutas utifrån gällande krav på *mobiliseringstid, operationsberedskap och tid för förmågehöjning (MOF-krav)*

Här tas särskild hänsyn till:

- förbandskategori
- mobiliseringstid
- beredskapskrav
- materielomsättning
- fredsproduktion
- rationalitet.

Lån av materiel för centrala skolor och centrum regleras av Högkvarteret efter samråd med garnisonschef.

5.4. Kompletteringsanskaffning

Med kompletteringsanskaffning avses anskaffning av förnödenheter, tjänster och anläggningar som Försvarsmakten behöver för att lösa sina uppgifter.

Kompletteringsanskaffning förbereds i fred genom inköpsplaner, företagsplanläggning eller genom uttagning. Kompletteringsanskaffning sker efter överenskommelse eller genom förfogande.

Vid mobilisering sker kompletteringsanskaffning undantagsvis genom inlösen av enskild egendom. Detta tillämpas främst för att täcka brister i utrustningsbehovet.

Kompletteringsanskaffning kan även ske genom forcerad anskaffning.

REGLEMENTE

5.5. Uttagning

Förberedelse för förfogande enligt förfogandelag (1978:262) ska förberedas i fred genom uttagning av den egendom som behövs för att totalförsvaret behöver för att fullgöra sina uppgifter. Detta gäller mark, byggnader, fordon, fartyg, luftfartyg, radioanläggningar och hundar.

Uttagningsmyndighet för mark och byggnader är länsstyrelsen i det län där fastigheten är belägen, i vilken marken ingår eller på vilken byggnaden ligger. Framställan om uttagning av mark och byggnader insänds av garnisonschef till militärregionchef. Militärregionchef skickar sammanställt underlag till länsstyrelse. Militärregionchef anmäler även till länsstyrelse vilken mark eller vilka byggnader som Försvarsmakten utnyttjar redan i fredstid genom förhyrning eller annat avtal, och som behövs för mobiliseringens genomförande.

Mobiliseringsförberedelserna kräver i de flesta fall att Försvarsmakten har tecknat avtal via Fortifikationsverket med fastighets- eller anläggningsägare. Avtalen kan utformas för att brukas endast i händelse av höjd beredskap. Om det finns planering för vilka byggnader eller vilken mark som är viktig utifrån beredskapsaspekter kan Högkvarteret påbörja en planering för att intressebevaka och skydda dessa mot åtgärder inom samhällsplanering som kan orsaka skada.

För mark eller byggnad som endast behövs under allmän mobilisering gäller som norm att den bör disponeras under högst tio dygn efter order om mobilisering. Vid partiell mobilisering kan andra tidsförhållanden gälla beroende på uppgiften.

5.5.1. *Fartyg*

Försvarsmakten är uttagningsmyndighet för totalförsvaret vad gäller fartyg. Behov inom Försvarsmakten anmäls till Högkvarteret/Försvarsstaben. Uttagningsbehov ska även omfatta reserver. Försvarsstaben för register över uttagna fartyg, samordnar fördelningen av fartyg till krigsförband och andra myndigheter, samt ansvarar för distribution av uttagningsbesked. Anvisningar för uttagning av fartyg samt beredskapsavtal i fråga om fartyg regleras i handbok för att säkerställa fartygskapacitet för totalförsvaret.

REGLEMENTE

5.5.2. *Luffartyg*

Uttagningsmyndighet är Transportstyrelsen.

Behov av uttagning av luftfartyg sammanställs i Högkvarteret som överlämnar underlag till Transportstyrelsen.

Uttagna luftfartyg tilldelas Högkvarteret som fördelar dessa. Uttagningsbehov omfattar även uttagningsreserv vars storlek bestäms i, av Högkvarteret, utfärdade föreskrifter för uttagning av luftfartyg.

5.5.3. *Fordon*

Uttagningsmyndighet för fordon är Försvarsmakten. Uttagna fordon sammanställs i Högkvarteret som fördelar dessa till militärregionchef.

Uttagningsbehov omfattar även uttagningsreserv vars storlek bestäms i, av Högkvarteret, utfärdade föreskrifter för uttagning av fordon.

Ägare till uttagna fordon erhåller uttagningsbesked från Försvarsmakten.

5.5.4. *Hundar*

Uttagningsmyndighet för hundar är Försvarsmakten. Ansvarig för uttagning av hundar är Högkvarteret. Uttagna hundar fördelas av Högkvarteret.

5.6. **Redovisning av uttagen egendom**

Militärregionchefen är ansvarig för redovisning av uttagen egendom som hänvisas till avlämningsplats.

Redovisning av civila luftfartyg sker enligt särskilda anvisningar för Försvarsmaktens ianspråktagande.

REGLEMENTE

5.7. Ianspråktagande av uttagen egendom

Ianspråktagandet av uttagen egendom sker först efter **förfogandebeslut**.

Förfogandebeslutet kan fattas på olika sätt.

Vid beredskapslarm (högsta beredskap) fattas beslutet av regeringen. Genom larmet meddelas samtliga ägare att de måste tillse att uttagen egendom förs till avlämningsplats.

Vid partiell mobilisering (skärpt beredskap) tillställs ägare till uttagen egendom förfogandebeslut via brevöförsändelse.

Egendomen avlämnas efter förfogandebeslut eller vid beredskapslarm till den på uttagningsbeskedet angivna avlämningsplatsen.

Regeringen kan också besluta om förfogande i begränsad omfattning. Detta kan innebära att uttagen egendom i viss del av landet eller av visst slag ska tas i anspråk och avlämnas. Sådana förfogandebeslut kan meddelas genom radio och TV (radioinkallelse).

Beslut om förfogande av uttagen egendom kan också vara skriftligt (brevinkallelse). I sådana fall kan till exempel militärregionchef besluta om förfogandet. För att sådana beslut ska kunna fattas krävs dock delegation från Högkvarteret. Expediering av skriftliga förfogandebeslut förbereds i fred.

Militärregionchef anmäler till länsstyrelse behov av, och eventuella förslag på god man för besiktning av ianspråktagen egendom.

Besiktning av egendom som tas i anspråk genom förfogande regleras i förfogandeförordningen. Annan statlig egendom än Försvarsmaktens utnyttjas enligt avtal som träffats i fred. Kan sådant avtal inte slutas, överlämnas frågan till Högkvarteret.

REGLEMENTE

5.8. Företagsplanläggning

Företagsplanläggning genomförs för behov av förnödenheter och tjänster som inte förbereds genom uttagning eller med tillräcklig leveranssäkerhet kan anskaffas inom angiven tid utan planläggning. Hänsyn tas till tidsförhållanden och förekomst på marknaden. Planläggningens genomförande och omfattning framgår av Högkvarterets beredskapsplanering avseende kompletteringsanskaffning.

5.9. Betalningsmedel

Högkvarteret planlägger försörjningen med betalningsmedel. Behov av kontanter och medel för utbetalning tillgodoses genom Högkvarterets bestämmelser. Planer för kassatjänst ska omfatta alla de åtgärder som måste planläggas i fredstid för att Försvarsmakten ska kunna förse med betalningsmedel vid mobilisering. Högkvarteret anger grunder för beräkning av förskottsbeloppens storlek för förskottsinnehavare.

Förstahandsbehov av betalningsmedel för kassaförskottsinnehavare regleras av Högkvarteret.

5.10. Inlösen

Inlösen av personlig egendom vid inställelse kan i undantagsfall genomföras om det föreligger brister på krigsplacerade förnödenheter. Beslut om inlösen fattas av garnisonschef.

REGLEMENTE

6. Tjänster

Behov av tjänster utöver Försvarsmaktens tjänstebeskrivning planeras som mobiliseringsförmögenheter.

7. Transporter och transportmedel

Observera!

- Avtal med externa leverantörer för transportbehov under mobilisering ska ständigt vara aktuella!

7.1. Grunder

Transporter vid mobilisering omfattar:

- inryckningstransporter
- hämtningstransporter
- förnödenhetstransporter.

Bestämmelserna i detta kapitel avser transporter vid mobilisering när förfogandelagen trätt i tillämpning.

Om förfogandelagen inte trätt i tillämpning genomförs inryckningstransport med de samfärdsmedel som disponeras under normala fredsförhållanden.

7.2. Inrycknings- och hämtningstransporter

Med inryckningstransport avses den inkallade personalens hela resa från bostadsort till mobiliseringsplats.

Inryckningstransporter ska i huvudsak ske med allmänna kommunikationsmedel från bostadsort till samlingsplats.

På krigsplaceringsordern anges avstigningsplats och anvisning om hur samlingsplatsen nås.

Med hämtningstransport avses transport, organiserad av garnisonschef, från samlingsplats till mobiliseringsplats.

REGLEMENTE

7.2.1. *Sjötransport*

Behov av särskilda inryckningstransporter med båt planläggs av Högkvarteret.

För inryckande med båt anges på krigsplacerings- och krigstjänstgöringsorder att inryckningstransporten ska genomföras med båt och vid vilken samlingsplats de ska inställa sig.

7.2.2. *Flygtransport*

Behov av särskilda inryckningstransporter med flyg planläggs av Högkvarteret.

För inryckande med flyg anges på krigsplacerings- och krigstjänstgöringsorder att inryckningstransporten ska genomföras med flyg och vid vilken samlingsplats de ska inställa sig.

7.3. **Förnödenhetstransporter**

Med förnödenhetstransporter avses här transporter av samtliga förnödenheter som behövs för att genomföra mobilisering. Förnödenhetstransporter inom militärregion planläggs och samordnas av militärregionchef. Förnödenhetstransporter som berör mer än en militärregion planläggs och samordnas av Högkvarteret.

7.4. **Mobiliseringsfordon**

För transporter under mobilisering får krigsförbandschef disponera mobiliseringsfordon. Sådana kan utgöras av förhyrda lastbilar, bussar, personbilar och motorcyklar med förare som ställs till förfogande genom beredskapsavtal.

Behov av mobiliseringsfordon anmäls som mobiliseringsfornödenheter.

När mobiliseringsfordon inte längre behövs ska de snarast återlämnas dock senast när mobiliseringen är slutförd.

REGLEMENTE

7.4.1. Lastbilar, bussar, motorredskap och övriga fordon

Garnisonschef fördelar och ger anvisningar om hur dessa (med förare) får disponeras.

7.4.2. Övrigt

Under den tid fordonen är förhyrda samordnar garnisonschefen skydd, förläggning och förplägnad för förare samt underhåll av fordonen.

7.5. Mobiliseringsfartyg

För transporter under mobilisering får krigsförbandschef disponera mobiliseringsfartyg. Sådana utgörs av förhyrda fartyg med besättning som ställs till förfogande genom beredskapsavtal.

Behov av mobiliseringsfartyg anmäls som mobiliseringsförnödenheter.

När mobiliseringsfordon inte längre behövs ska de snarast återlämnas dock senast när mobiliseringen är slutförd.

7.5.1. Övrigt

Under den tid fartygen är förhyrda samordnar garnisonschef skydd, förläggning och förplägnad för besättningen samt för underhåll av fartygen.

7.6. Mobiliseringsflyg

För transporter under mobilisering får krigsförbandschef disponera mobiliseringsflyg. Sådana utgörs av förhyrda luftfartyg med besättning som ställs till förfogande genom beredskapsavtal.

Behov av mobiliseringsflyg anmäls som mobiliseringsförnödenheter.

När luftfartygen inte längre behövs ska de snarast återlämnas dock senast när mobiliseringen är slutförd.

REGLEMENTE

7.6.1. Övrigt

Under den tid luftfartygen är förhyrda, ansvarar garnisonschef för skydd, förläggning och förplägnad för besättning samt för underhåll av luftfartygen.

8. Val av mobiliseringsområden och mobiliseringsplatser

Observera!

Mobiliseringsområden och mobiliseringsplatser bör väljas så att:

- Effekter av bekämpning minimeras!
- Operationssäkerheten tillgodoses!
- Samlingsplats och mobiliseringsplats sammanfaller!
- Krigsplacerade förnödenheter kan disponeras tidigt!

8.1. Mobiliseringsområde

De geografiska områden inom militärregionen inom vilket en eller flera mobiliseringsplatser finns. Militärregionchef beslutar områden.

8.2. Mobiliseringsplats

8.2.1. Allmänt

Militärregionchef avdelar mobiliseringsplatser för inom militärregionen mobiliserande krigsförband.

Krigsförband kan ha en eller flera mobiliseringsplatser. Inriktningen är att kontinuerligt tjänstgörande personal mobiliserar i anslutning till ordinarie tjänstgöringsplats.

8.2.2. Val av mobiliseringsplats

Mobiliseringsplats ska väljas med hänsyn till hotbild, mobiliseringstid, mobiliseringsförråd och gällande krigsplanläggning. Om det är möjligt så ska allmänna kommunikationsmedel kunna användas vid inrycknings-transporter. Transporter och materielunderhållsåtgärder ska i övrigt underlättas. Samhällets befintliga infrastruktur ska nyttjas.

Krigsförband med lokalt bunden krigsuppgift bör mobilisera vid eller i närheten av grupperingsplats enligt krigsplanläggningen.

Mobiliseringsplatser ska samordnas med de civila delarna av totalförsvaret.

REGLEMENTE

Inskjutningsplatser bör väljas så att behov av personaltransporter minimeras.

Ianspråktagande av inskjutningsplatser på civil mark är att anse som territoriella mobiliseringsförberedelser. Ansvarig för samverkan är militärregionchef.

8.3. Förrådsställning

Förrådsställning av krigsförband bör ske kompanivis (motsvarande) och krigsförbandsnära. Förrådsställning ska väljas med hänsyn till hotbild, mobiliseringstid, krigsplanläggning samt om möjligt så att transporter och materielunderhåll underlättas.

Samhällets befintliga infrastruktur ska nyttjas.

8.3.1. Personlig utrustning

Kontinuerligt tjänstgörande personal har i princip all sin personliga utrustning i bruk och förvarar i regel denna i anslutning till ordinarie arbetsplats. Vissa personliga förnödenheter exempelvis läkemedel, sjukvårdsförnödenheter och ammunition tillförs enligt hänvisning (mobiliseringskort).

Tidvis tjänstgörande personal har delar av sin personliga utrustning i bruk och förvarar denna i hemmet. Övriga delar av den personliga utrustningen bör förvaras individvis tillpassad och uppmärkt i krigsförbandets mobiliseringsförråd. Det avgörande för val av förvaringsmetod är att anbefalld mobiliseringstid kan innehållas. Vissa personliga förnödenheter exempelvis läkemedel, sjukvårdsförnödenheter och ammunition tillförs enligt mobiliseringskort.

Värnpliktig personal har sin personliga utrustning förrådsställd i krigsförbandets mobiliseringsförråd. Vissa personliga förnödenheter exempelvis läkemedel, sjukvårdsförnödenheter och ammunition tillförs enligt mobiliseringskort.

REGLEMENTE

Övrig personal (beredskapsavtal, krigsfrivilligavtal och annat ianspråktagande) tilldelas den utrustning som behövs för uppgiften enligt den chef som upprättar avtal. Utrustningen förvaras enligt anvisningar från avtalstecknande chef.

8.3.2. Centralt och regionalt förvarade förnödenheter

Högkvarteret, eller den Högkvarteret utser, upprättar plan för hur krigsförband ska få tillgång till samtliga förnödenheter inom krigsförbandets mobiliseringstid.

8.4. Upplyningsplats

Militärregionchef upprättar vid behov upplyningsplats för bland annat hänvisning av inryckande personal till samlingsplats och för avlämnare av förnödenheter till avlämningsplats (A-plats).

Militärregionchef fastställer lokalisering av upplyningsplatser, samordnat med totalförsvarets civila delar.

8.5. Samlingsplats och uppsamlingsplats

Samlingsplats upprättas för mottagande av inryckande personal som ska vidaretransporteras till mobiliseringsplats.

Uppsamlingsplatser upprättas för mottagande av inryckande personal, som på grund av stridshandlingar, inte kan nå ordinarie samlingsplatser eller av annan anledning inte direkt kan transporteras till densamma.

Uppsamlingsplats ska även kunna ta emot avlämnare av förnödenheter, som på grund av stridshandlingar inte kan nå ordinarie avlämningsplats.

Militärregionchef fastställer lokalisering av samlingsplatser och uppsamlingsplatser, samordnat med totalförsvarets civila delar.

REGLEMENTE

8.6. Avlämningsplats

Avlämningsplats är av militärregionchef utsedd plats där, för förfogande, uttagen egendom avlämnas genom ägarens (innehavarens) försorg. Avlämningsplatser kan planläggas för samutnyttjande med totalförsvarets civila delar. Inom militärregion kan det finnas flera avlämningsplatser. Avlämningsplats är underställd militärregionchef.

Militärregionchef avdelar erforderlig personal för betjäning av avlämningsplats. Verksamheten leds av mottagningsförrättare.

8.6.1. Avlämningsplatsers gruppering

Avlämningsplats för luftfartyg kan vara flygplats, luftfartygets fredsanvändningsplats eller annan plats inom militärregion.

Avlämningsplats för fartyg och båtar ordnas i lämplig hamn om möjligt med varvsresurser.

Avlämningsplats för fordon ordnas på plats som medger besiktning och mottagning (till exempel bilprovning, bilverkstad eller lastbilscentral).

Avlämningsplats för hundar tillförs om möjligt veterinärresurser.

8.6.2. Övrigt

- Militärregionchef anger i vilken ordning krigsförbanden tilldelas uttagen egendom
- Egendomen hämtas normalt av personal från krigsförbanden
- Omfördelning av avlämnad egendom mellan avlämningsplatser regleras av militärregionchef
- Militärregionchef fastställer lokalisering av avlämningsplatser, samordnat med totalförsvarets civila delar
- Militärregionchef upprättar avtal
- Närmare anvisningar om verksamheten återfinns i H MOB.

REGLEMENTE

8.6.3. Principer för ianspråktagande av uttagen egendom

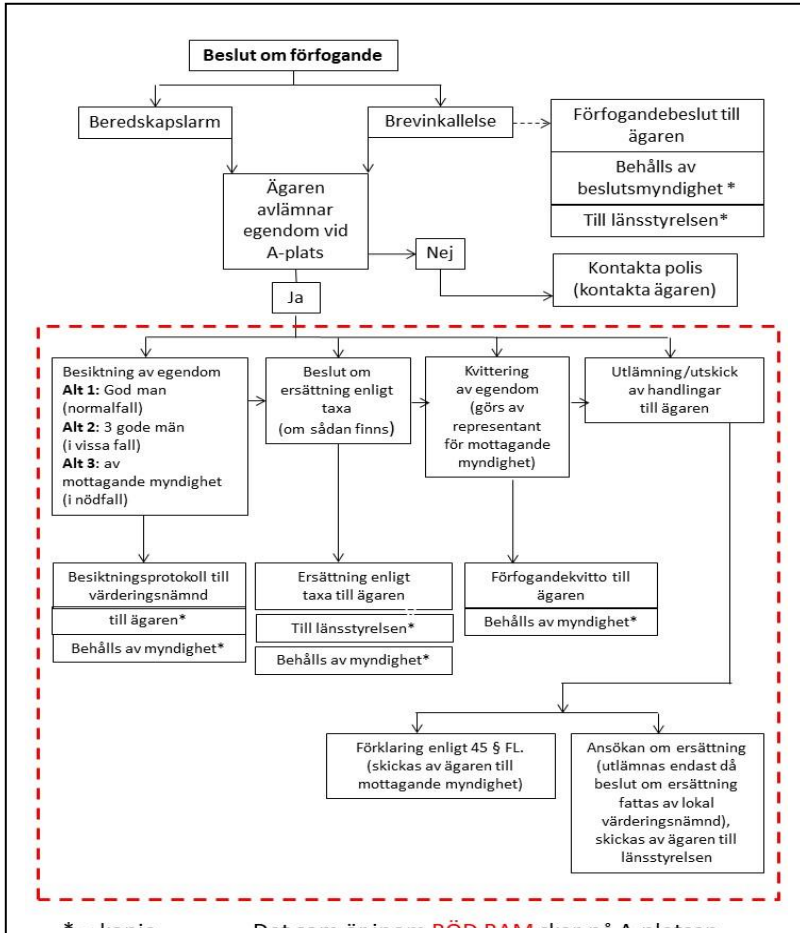

Bild 8:1 Principer för ianspråktagande av uttagen egendom
./Försvarmakten

REGLEMENTE

9. Avveckling av mobilisering

Bestämmelser om fullständig avveckling av mobilisering kommer att regleras i Grundplan aktivering och mobilisering utgiven av Högkvarteret

REGLEMENTE

Begrepp

De definitioner och begrepp som används i MobR 2018 är huvudsakligen hämtade från andra försvarsmaktsdokument och överensstämmer inte alltid ordagrant med dessa.

I MobR 2018 har skrivningen anpassats till att särskilt gälla för mobiliseringsverksamheten utan att den ursprungliga ändringen har gått förlorad.

Begrepp	Förkortning	Innebörd och definition
Allmän mobilisering	A-mob	Beslutas normalt inom ramen för av regeringen beslutad höjd beredskap och innebär att hela Försvarsmakten mobiliseras och krigsorganiserar.
Anläggning	Anl	För viss funktion eller verksamhet iordningställt markutrymme, byggnad eller jämte för funktionen eller verksamheten erforderliga installationer till exempel befästning, ledningscentral, förrådsanläggningar med mera. Med anläggning avses även de truppbefästningar som behövs för att lösa uppgiften. Till anläggningar hänförs även anläggningsbundna förnödenheter. Mobiliseringsförråd hänförs normalt till begreppet lokal.
Avlämningsplats	A-plats	Av militärregionchef utsedd plats där för förfogande uttagna förnödenheter avlämnas genom ägarens (innehavarens) försorg.
Avstigningsplats		Plats som vid inställelse till tjänstgöring nås med allmänna kommunikationsmedel.
Avtalspersonal		Avtalspersonal är svenska medborgare som tecknat avtal. Avtalspersonal kan även benämnas frivillig personal. Avtalspersonal kan återfinnas på befattningar i hela Försvarsmakten, men främst på särskilda befattningar i Hemvärnet. Avtalspersonal som inte har befattningar inom Försvarsmakten kan även återfinnas vid andra myndigheter och organisationer inom totalförsvaret. Avtalspersonal ska vara medlemmar i en frivillig

REGLEMENTE

Begrepp	Förkortning	Innebörd och definition
		<p>försvarsorganisation.</p> <p>All personal i ett hemvärnsförband har avtal (hemvärns- eller frivilligavtal). Personal som innehar befattning där frivillig försvarsorganisation har ansvar att rekrytera och utbilda kräver medlemskap. Personal som har befattning där hemvärnsförbandet har rekryteringsansvar kräver inte medlemskap.</p>
Befälsreserv RO		Reservofficerare som är krigsplacerade som befälsreserv i ett särskilt krigsförband vid en organisationsenhet (exempelvis befälsreserv RO K3).
Behov för att genomföra mobilisering	M-behov	Förnödenheter utöver reglementerad utrustning (RU), lokaler och tjänster som erfordras för att kunna genomföra mobilisering. M-behoven grundas på krigsförbandens mobiliseringsplaner.
Beredskap	Ber	Färdighållning för att senast inom angiven tid och/eller med angiven styrka kunna påbörja viss verksamhet. Beredskap kan åläggas hela krigsförband eller del av krigsförband. Med det senare avses ned till och med enskild befattningshavare. Beredskap kan kompletteras med den verksamhet beredskapen syftar till, t ex marsch-, lednings- eller operationsberedskap.
Beredskapslarm		<p>Beredskapslarm innebär att Försvarsmakten i sin helhet ska krigsorganiseras och inta högsta beredskap.</p> <p>Tillkännagivande att omedelbar krigsfara föreligger, att stridshandlingar på svenskt territorium har inletts eller att redan bestående beredskapstillstånd ska skärpas.</p> <p>Att beredskapen höjts till skärpt eller högsta beredskap tillkännages genom radio och television. Om det råder högsta beredskap i hela landet kan regeringen besluta att detta ska tillkännages även genom utomhusalarmering.</p> <p>Utomhusalarmering ges under fem minuter genom 30 sekunder långa signaler med 15 sekunders</p>

REGLEMENTE

Begrepp	Förkortning	Innebörd och definition
		<p>uppehåll mellan signalerna.</p> <p>Vidare ska totalförsvaret i övrigt inta högsta beredskap och övergå till organisation för krigsverksamhet enligt särskilda föreskrifter.</p> <p>Beredskapslarm innebär även order till krigsplacerad eller tjänstgöringsskyldig personal att ofördröjligen inställa sig till tjänstgöring enligt krigsplaceringsorder.</p> <p>Beredskapslarminnebär dessutom order till ägare av uttagen egendom att avlämna dessa på i uttagningsbesked angivna platser.</p>
Beredskaps-tjänstgöring (lag 1994:1809) 4.kap § 7 och 8		<p>Totalförsvarspliktiga som har krigsplacerats enligt Lag (1994:1809) om totalförsvarsplikt är skyldiga att fullgöra krigstjänstgöring under höjd beredskap. Om det i annat fall än det som avses i 7 § behövs för Sveriges försvarsberedskap, får regeringen föreskriva att totalförsvarspliktiga som har krigsplacerats enligt denna lag ska fullgöra beredskaps-tjänstgöring. Beredskapstjänstgöring får för varje totalförsvarspliktig omfatta högst 180 dagar fördelade på ett eller flera tjänstgöringstillfällen.</p>
Depå		<p>Är ett krigsförband som stödjer garnisonschefen med bland annat mobiliseringförberedelser, ledning och genomförande av mobilisering samt kompletteringsutbildning.</p>
Depåförband		<p>Är krigsförband som är underställda depåchef.</p>
Förbandschef		<p>Organisationsenhetschef kan även benämnas förbandschef.</p>
Krigsförbands-nära förråds-hållning		<p>Krigsförbandets förnödenheter är i förrådsställda nära krigsförbandets mobiliseringsplats</p>
Förfogande Fel! Bokmärket är inte definierat.		<p>Ett beslut av regeringen om tvångsmässigt in- språktagande av egendom eller tjänster som krävs för att tillgodose totalförsvarets ofrånkomliga</p>

REGLEMENTE

Begrepp	Förkortning	Innebörd och definition
		<p>behov.</p> <p>Förfogande får tillämpas under krig och vid höjd beredskap.</p> <p>Förfogande förbereds genom planering i fredstid.</p>
Förnödenheter		Till Försvarsmaktens förnödenheter hör materiel, ammunition, livsmedel, drivmedel, sjukvårdsförnödenheter och levande djur. Till förnödenheter räknas även betalningsmedel, kartor, postförsändelser, publikationer och läromedel, vatten, elektrisk energi, fodermedel samt bränsle.
Försvarsmaktens insatsorganisationsregister	IOR FM	IOR FM är ett produktionsstödsystem för krigsförbandsprocessen. Av IOR framgår krigsförbandens behov av personal och förnödenheter. Innehåller även uppgifter om krigsförbandens beredskap. IOR är även ett stöd för mobiliseringsplaneringen. Uppgifterna i IOR omfattas av sekretess. Produkten utgörs av insatsorganisationsplan (IOP) som utgör grund för krigsförbandens behov av personal och förnödenheter (utrustning).
Garnison		Samordning av verksamhet inom angivet geografiskt område.
Garnisonschef	Garnch	På orter med fler än en organisationsenhetschef är vanligtvis en av dessa utsedd garnisonschef. På ort med en organisationsenhet är organisationsenhetschef tillika garnisonschef. Garnisonschefens uppgifter anges av Högkvarteret. Garnisonschef är ansvarig för ledning och samordning av mobiliseringsförberedelser och genomförande av mobilisering, för i garnisonen grupperade krigsförband.
God man		Person som verkställer värderingsbesiktning av förnödenheter som tagits i anspråk med förfogande. God man utses av länsstyrelsen.
Hemvärnsberedskap		Vid höjd beredskap eller annars efter särskilt beslut av regeringen ska Hemvärnet inta hemvärnsberedskap.

REGLEMENTE

Begrepp	Förkortning	Innebörd och definition
		Om Försvarsmakten hos regeringen har gjort framställning om hemvärnsberedskap och landets försvar eller säkerhet kräver att Hemvärdet tas i anspråk omedelbart, får Försvarsmakten besluta om hemvärnsberedskap för tiden intill dess att regeringen meddelat beslut i frågan.
Hemvärnsförband		Krigsförband inom Hemvärdet. Hemvärnsförband består av frivillig personal, hemvärnssoldater samt personal med avtal för tjänstgöring i Hemvärdet enligt förordningen (1994:524) om frivillig försvarsverksamhet.
Hemvärnslarm		Vid hemvärnslarm ska hemvärnsförband snarast grupperas för att lösa de huvuduppgifter på det sätt som anges i den order som gäller för det enskilda hemvärnsförbandet. Hemvärnslarm intas vid beredskapslarm eller då hemvärnsberedskap råder och efter beslut av Insatschefen i Högkvarteret, eller den han eller hon bestämmer.
Inrycknings-transport		Den inkallade personalens hela resa från bostadsort till mobiliseringsplats.
Kompletteringsanskaffning		Anskaffning vid mobilisering, under krig eller då regeringen föreskrivit att förfogandelagen ska helt eller delvis tillämpas. Kompletteringsanskaffning sker efter överenskommelse eller genom förfogande. Kompletteringsanskaffning förbereds i fred genom uttagning eller företagsplanläggning.
Krav på krigsförbandets mobiliserings- tid, operationsberedskap och tid för för- mågehöjning	MOF-krav	Högre chefs kravställning.

REGLEMENTE

Begrepp	Förkortning	Innebörd och definition
Krigsduglighet	KDU	Förmåga att lösa uppgifter enligt krigsförbandsmål-sättning.
Krigs-förbandskod		Sexställig kod som anger ett specifikt krigsförband.
Krigsförbands-plan	KFP	En krigsförbandsplan beskriver ett krigsförbands planerade tillväxt och vidmakthållande årsvis. Det nummersatta krigsförbandet ska beskrivas med tillhörande P- och U-listor.
Krigs-organisering		Innebär i Försvarsmakten mobilisering.
Krigs-organisations-plan	KOP	Krigsorganisationsplan utgör en plan för krigs-förbandens utveckling och innehåll över tiden. Av planen framgår bland annat personellt och materiellt innehåll. Krigsorganisationsplan kan även utgöra order för beredskap.
Krigs-tjänstgöring		Totalförsvarspiktiga som har krigsplacerats enligt lagen om totalförsvarspikt är skyldiga att fullgöra krigstjänstgöring under höjd beredskap.
Lyda under		Innebär att en befattningshavare, eller en chef med sin enhet, i ett begränsat och särskilt angivet av-seende ställs under annan befattningshavares befälsrätt utöver den chef som har sig enheten underställd. Lydnadsförhållandet kan gälla under en begränsad tid eller tills vidare. En befattningshavare kan lyda under flera andra befattningshavare i olika avseenden.
Materiel-redogörare	Mtrl-redogörare	Materielredogörare är en befattningshavare som biträder krigsförbandschef med uppgifter som rör exempelvis krigsförbandets reglementerade utrustning, mobiliseringsförnödenheter, särskilda förnödenheter och övriga tilldelade förnödenheter. Materielredogörare vid kompani är som regel kompanikvartermästaren.
Militärregion	MR	Geografiskt område inom vilket militärregionchef samordnar den markterritoriella verksamheten.

REGLEMENTE

Begrepp	Förkortning	Innebörd och definition
Militärregion- chef	C MR	Militärregionchef leder markterritoriell verksamhet. Militärregionchef är ansvarig för samordning av territoriella mobförberedelser i samverkan med totalförsvarets civila delar. Militärregionchef ansvarar för ledning av hemvärnsförband samt i förekommande fall andra underställda krigsförband.
Mobilisering	Mob	Med mobilisering avses alla de åtgärder som krävs för att sammanföra personal, förnödenheter och anläggningar till ett krigsförband för att genomföra operationer efter av regeringen beslut om höjd beredskap och beslut om mobilisering. Mobilisering kan genomföras som allmän mobilisering (A-mob) eller partiell mobilisering (P-mob). Selektiv mobilisering sker inom ramen för partiell mobilisering.
Mobiliserings- behov av förnödenheter	M-behov	Behov av förnödenheter och tjänster för att genomföra mobilisering grundas på förbandets mobiliseringsplaner. Behov föreslås av krigsförbandschef till organisationsenhetschef som sammanställer och överlämnar till garnisonschef. Syftet med M-förnödenheter är att krigsförbanden inte ska förbruka RU under mobilisering.
Mobiliserings- beredskap	Mobber	Mobiliseringsberedskap regleras för varje enskilt krigsförband genom att mobiliseringstid anges.
Mobiliserings- dygn	Mobdygn	Inom Försvarsmakten och civila myndigheter, företag och organisationer tillämpad benämning av kalenderdygn vid allmän mobilisering. Datum för första mobiliseringsdygn (1. mobiliseringsdygn) fastställs av regeringen.
Mobiliserings- enhet	Mobenhet	Mobiliseringsenhet är en tillfällig indelning för att underlätta genomförande av mobiliseringsförberedelser och genomförande av mobilisering. Mobiliseringsenhet är normalt av kompanis storlek och har egen krigsförbandskod.

REGLEMENTE

Begrepp	Förkortning	Innebörd och definition
Mobiliseringsfordon- fartyg- flyg	Mobfordon, mobfartyg och mobflyg	Resurser som viss tid ställs till förfogande för mobiliseringens genomförande.
Mobiliseringsförband		Förband främst avsedda för att lösa uppgifter under höjd beredskap. De ska i huvudsak bemannas av totalförsvarspliktig personal och reservofficerare.
Mobiliseringsförberedare		Särskilt uttagna och utbildade befattningshavare som förväntas anlända tidigt till mobiliseringsplats och förbereda och leda mobilisering tills dess ordinarie chef eller befäl med högre tjänstegrad övertar ledning.
Mobiliseringsförberedelser (allmänt)		All verksamhet som genomförs syftande till vidmakthållande och utveckling av krigsförbandens förmåga till mobilisering inom anbefalld tid. Mobilisering ska kunna genomföras utan föregående förmågehöjning och utan särskild mobiliseringsförberedelsetid. Mobiliseringsförberedelser indelas i fackmässiga- och territoriella förberedelser.
Mobiliseringsförberedelser, fackmässiga		Åtgärder för att förbereda mobilisering, så att krigsförband kan ställas till förfogande inom angiven mobiliseringstid. I detta ingår bland annat planering, krigsplacering, utbildning och övning.
Mobiliseringsförberedelser, territoriella		Åtgärder för att förbereda mobilisering, så att krigsförband kan ställas till förfogande inom angiven mobiliseringstid. I detta ingår samordning inom militärregion och garnison genom fördelning av gemensamma resurser. Militärregionchef samordnar Forsvarsmaktens behov med totalförsvarets civila delar.
Mobiliseringsförråd	Mobfd	Förråd där i fred anskaffad utrustning för krigsförband förvaras. Ett krigsförband kan ha ett eller flera mobiliseringsförråd. Mobiliseringsförråd hänförs normalt till begreppet lokal.
Mobiliseringsgrupp	Mobgrp	Mobiliseringsgrupp är en tillfällig indelning för att underlätta genomförande av mobiliserings-

REGLEMENTE

Begrepp	Förkortning	Innebörd och definition
		förberedelser och genomförande av mobilisering. Är normalt av bataljons storlek.
Mobiliseringskort	Mobkort	Skriftlig sammanställning av resurser, platser med mera för ett krigsförband. Ingår i krigsförbandets mobiliseringsplan. Mobiliseringskort upprättas av organisationsenhetschef.
Mobiliseringskontroll	Mobkontroll	Kontroll av tillgänglighetskraven som ställs på personal, förnödenheter och anläggningar är uppfyllda. Kontrollen kan omfatta hela eller en viss del av mobiliseringsverksamheten, t.ex. mobiliseringsförberedelser.
Mobiliseringsledning	Mobledn	Ledning av mobiliseringens genomförande.
Mobiliseringsledningsplan	Moblednplan	Garnisonschefens plan för ledning och genomförande av mobilisering.
Mobiliseringsområde	Mobomr	Det geografiska område inom vilket en eller flera mobiliseringsplatser är belägna.
Mobiliseringsplan	Mobplan	Mobiliseringsplaner syftar ytterst till att krigsförbanden ska kunna mobilisera inom anbefalld tid. Mobiliseringsplaner upprättas av chefer inom respektive ansvarsområde.
Mobiliseringsplats	Mobpl	Plats där personal, förnödenheter och anläggningar sammanförs till ett krigsförband. Ett krigsförband kan ha flera mobiliseringsplatser.
Mobiliseringsplatsberedskap	Mobplber	Intas med automatik vid GIVAKT eller på särskild order. Innebär bland annat att mobiliseringsförberedare och annan nyckelpersonal avdelas för mobiliseringsförberedelser och bevakning på mobiliseringsplats. Centralt och regionalt förvarade förnödenheter sprids till krigsförbandens mobiliseringsplats enligt Högkvarterets spridningsplan.
Mobiliseringsrapportering	Mobrapp	Särskild rapportering vid mobiliseringens påbörjande, eventuella störningar, möjlighet att insätta krigsförband eller delar därav efter hand, samt genomförd mobilisering.

REGLEMENTE

Begrepp	Förkortning	Innebörd och definition
Mobiliseringsreserv	Mobres	Personal krigsplacerad i krigsförband som inte uppbär specifik befattning i krigsförbandet. Syftet med mobiliseringsreserv är att ersätta ordinarie personal som inte inställer sig vid mobilisering.
Mobiliserings-tid	Mobtid	Tid inom vilken krigsförbandet ska vara mobiliserat räknat från det klockslag då beredskapslarm gavs eller radiokungörelse om mobilisering första gången utfärdades.
Mobiliseringsverk	Mobverk	Chefs samlade mobiliseringsplaner utgör dennes mobiliseringsverk.
Mobiliseringsverksamhet	Mobvsh	Mobiliseringsverksamhet utgörs av mobiliseringsförberedelser, mobilisering och återställande efter mobilisering.
Mottagningsförrättare		Av militärregionchef särskilt utsedd och utbildad befattningshavare som på avlämningsplats tar emot uttagna förnödenheter.
Organisationsenhet	OrgE	Upprätthåller anbefalld beredskap och ser till att den personal, den materiel och de anläggningar som ingår i krigsförbanden har anbefalld krigsduglighet. Ansvarar för samordning av underställda krigsförbands fackmässiga mobiliseringsförberedelser.
Organisationsenhetschef	C OrgE	Organisationsenhetschef benämns förbandschef.
Partiell mobilisering	P-mob	Mobilisering av delar av Försvarsmakten. Detta görs antingen selektivt, det vill säga genom att i aktuell situation välja ut de krigsförband som ska mobiliseras, eller genom att mobilisera enligt förberedda alternativ. Regeringen kan fatta beslut om att förfogandelagstiftningen ska tillämpas.
Personalreserv	Persres	Personal som lyder under lagen om totalförsvarspåbudsplikt och inte är krigsplacerad i krigsförband. Dessa kan inkallas för mönstring, utbildning, beredskaps- och krigstjänstgöring. Denna personal registerhålls vid Plikt- och prövningsverket.
Planerad tillgång		Behovstäckning av utrustningsbehov som inte är fredsanskaffade.

REGLEMENTE

Begrepp	Förkortning	Innebörd och definition
Ramvillkor för typförband	RVT	Ramvillkor för typförband ersätter tidigar krigsförbandsmålsättningar. RVT anger förmågekrav på typförband vid en angiven tidpunkt.
Reglementerad utrustning	RU	Samtliga förnödenheter som ett krigsförband ska ha enligt utrustningstabell (U-tabell behov).
Rustning		Åtgärder som krävs för att göra anläggning, flygplan eller fartyg materiellt funktionsduglig(t).
Samlingsplats	Samlpl	På krigsplacerings- och krigstjänstgöringsorder angiven plats där inryckande personal samlas för vidaretransport till mobiliseringsplats.
Selektiv mobilisering		Beslutas av regeringen inom ramen för partiell mobilisering.
Spridning av förnödenheter		Spridning av förnödenheter innebär att man flyttar centralt och regionalt förrådshållna förnödenheter till krigsförbandens mobiliseringsplatser så att krigsförbandens mobilisering kan genomföras inom anbefalld tid.
Spridningsplan		Högkvarterets plan för spridning av centralt och regionalt förvarade förnödenheter.
Stående förband		Krigsförband bemannade i huvudsak med kontinuerligt och tidvis tjänstgörande personal. Stående förband ska tidigt kunna lösa dimensionerande uppgifter.
Särskild samlingsplats		På krigsplacerings- och krigstjänstgöringsorder angiven plats där personal ska inställa sig för särskild anordnad flyg- eller sjötransport till samlingsplatsen.
Territoriella resurser		Är totalförsvarets samtliga resurser inom en militärregion. Exempel på områden är lokaler, mark, personal, förråd och transporter.
Tillsynsman		Tillsynsman är en befattningshavare eller uppdragstagare som bistår med tillsyn över mobiliseringsförråd, ammunitionsförråd och i vissa fall anläggningar. Vid tillsyn kontrolleras att inte sabotage, inbrott

REGLEMENTE

Begrepp	Förkortning	Innebörd och definition
		eller skadegörelse skett samt att tillsynsobjekten inte utsatts för brand eller skada.
Totalförsvar		<p>Är den verksamhet som behövs för att förbereda Sverige för krig.</p> <p>För att stärka landets försvarsförmåga kan beredskapen höjas.</p> <p>Höjd beredskap är antingen skärpt beredskap eller högsta beredskap.</p> <p>Under högsta beredskap är totalförsvar all samhällsverksamhet som då ska bedrivas.</p> <p>Totalförsvar består av militär verksamhet (militärt försvar) och civil verksamhet (civilt försvar).</p>
Upplysningsplats		Plats som upprättas vid behov där inryckande personal och avlämnare av förnödenheter kan få upplysningar om färdvägar till mobiliseringsplatser, avlämningsplatser och samlingsplatser.
Uppsamlingsplats		Plats där inryckande personal som inte kan nå ordinarie samlingsplats och där avlämnare av förnödenheter kan tas om hand i avvaktan på vidaretransport.
Utrustningsbehov	U-behov	Utrustningsbehov indelas i reglementerad utrustning (RU) och behov av särskilda förnödenheter (S). RU är förnödenheter avsedda för krigsförband och S-förnödenheter består av till exempel minor och sprängmedel för särskilda objekt bland annat broar och vägbankar.
Utrustningstabell behov	U-tabell behov	Sammanställning över krigsförbandets behov av förnödenheter. Se reglementerad utrustning (RU).
Uttagning		Reservation i fred av, för totalförsvaret, oundgängliga förnödenheter.

Bilaga 1 Mobiliseringsutbildning

Observera!

- **Utbildning får inte fördröja mobiliseringen!**

B1.1. Grunder

Mobiliseringsutbildning sker FÖRE mobilisering och ingår i de fackmässiga mobiliseringsförberedelserna.

Utbildningen syftar till att:

- ge allmän systemförståelse i förberedelser och genomförande av mobilisering
- ge riktad utbildning för nyckelpersonal. Nyckelpersonal är krigsförbandschefer, mobiliseringsförberedare, kvartermästare, materielredogörare, personalansvariga och mobiliseringsofficerare

så att krigsförbanden kan innehålla anbefallda mobiliseringstider.

Om behov av särskild utbildning identifieras under mobiliseringens genomförande, ska utbildning om möjligt genomföras EFTER genomförd mobilisering. Beordrad operationsberedskap avgör omfattningen av utbildningen.

B1.2. Utbildningsansvar

Regements-, flottilj-, skol- och centrumchef samt krigsförbandschef ska ge underställd personal utbildning i mobiliseringsförberedelser och genomförande av mobilisering.

REGLEMENTE

B1.3. Riktad mobiliseringsutbildning

För mobiliseringsförberedare och annan nyckelpersonal bör utbildningen för förberedelser och genomförande minst omfatta:

- ledning
- beredskaps- och mobiliseringstider
- sambandsbestämmelser
- signalskydd
- säkerhetstjänst
- utnyttjande av mobiliseringsförnödenheter (M-förnödenheter).
- samtidig mobilisering av redan insatta delar av krigsförband (kontinuerligt tjänstgörande personal) och inryckande tidvis tjänstgörande och pliktpersonal
- personal i mobiliseringsreserven
- kännedom om egna
  - avstigningsplatser
  - samlingsplatser
  - mobiliseringsplatser
  - avlämningsplatser (A-platser)
  - hänvisningar enligt mobiliseringskort
  - och övriga platser som inverkar på mobiliseringen.

REGLEMENTE

Bilaga 2 **Kontroll av mobiliseringsförberedelser**

B2.1. Grunder

Det övergripande syftet är att kontrollera om krigsförbandet kan mobilisera inom anbefalld mobiliseringstid.

B2.2. Omfattning

Kontroll ska minst omfatta:

- mobiliseringsutbildning
- enskilds kunskap om sina uppgifter vid mobilisering
- territoriella mobiliseringsförberedelser
- fackmässiga mobiliseringsförberedelser
- mobiliseringsplaner
- krigsplacering av personal
- krigsplacering av förnödenheter.

B2.3. Ansvar

Kontroll kan utföras av Högkvarteret, militärregionchef, garnisonschef, organisationsenhetschef och krigsförbandschef.

B2.4. Kontrollmetod

Chefer enligt stycket ovan äger att besluta om val av metod.

Vid kontroll ska särskilt kontrolleras möjligheten att tillföra utrustningsbehovet (U-behovet) inom anbefalld mobiliseringstid.

REGLEMENTE

Bilaga 3 Organisationsenhetschefs grundfakta för mobilisering

B3.1. Grunder

Upprättas av organisationsenhetschef för varje krigsförband inom ramen för organisationsenhetschefs uppgift att hålla underställda krigsförband i beredskap. Syftet är att krigsförbandschefen ska finna all information som behövs för att planlägga mobiliseringen av sitt krigsförband.

Underlaget ska innehålla såväl fackmässiga (organisationsenhetschef) som territoriella (militärregionchef och garnisonschef) styrningar. Organisationsenhetschef ansvarar för att underlaget ständigt är uppdaterat.

B3.2. Innehåll

Minst följande ska ingå:

Uppslag	Innehåll	Anteckning
1	Delgivningslista	
2	Arbetshandlingar	
3	Försvarsgrensvisa eller stridskraftsvisa anvisningar	
4	Övriga anvisningar	
5	Krav på mobiliseringstid, operationsberedskap och förmågehöjning	MOF-krav
6	Mobiliseringskort	
7	Kartor över krigsförbandets förråd, mobiliseringsplatser, avlämningsplatser, avstigningsplatser, lokaler och upplysningsplatser.	Översikt av resurser.
8	Personaltabell behov	Ur IOR
9	Personaltabell krigsplacering	Plikt- och provningsverket
10	Personaltabell inmönstring	Plikt- och provningsverket
11	Inmönstringsrapport	Plikt- och provningsverket

REGLEMENTE

Uppslag	Innehåll	Anteckning
12	Utrustningstabell behov	Ur IOR
13	Krigspublikationslistor	Se H Publ
14	BTD-lista	Från LIFT
15	Planerad tillförsel av förnödenheter	Lån, förhyrning, avtal, köp och förfogande
16	Mobiliseringsförfnödenheter, mobiliseringsfordon och tjänster	
17	Sambandstjänst	
18	Säkerhetstjänst	
19	Signalskydd	
20	Mobiliseringsrapportering	
21	Organisationsenhetschefs kompletterande styrningar	
22	Garnisonschefs kompletterande styrningar	
23	Militärregionchefs kompletterande styrningar	
24	Organisationsöversikt	Ur IOR
25-	Reserv	

Bilaga 4

Utformning av krigsförbandschefens mobiliseringsplan

Utformningen av krigsförbandens mobiliseringsplaner kan med hänsyn till försvarsgrenarnas och stridskrafternas särart skilja i utformning. Försvarsgrenschef och stridskraftschef beslutar försvarsgrens- och stridskraftsvisa mobiliseringsanvisningar.

Hemvärnet utarbetar egna anvisningar som grund för sina åtgärdsplaner.

REGLEMENTE

Bilaga 5 Mobiliseringsdygnsberäkning vid allmän mobilisering

Vid allmän mobilisering benämns kalenderdygnen mobiliseringsdygn.

Syftet med denna dygnsbenämning är att underlätta samordning av tider för sådana åtgärder som av mobiliseringstekniska skäl måste vidtas i viss ordningsföljd.

Mobiliseringsdygnsbegreppet gäller för totalförsvarets militära och civila delar, för vilka föreskrifter om förberedelser för mobilisering och verksamhet i krig utfärdats eller kommer att utfärdas.

Sedan order om mobilisering utfärdats får mobiliseringsdygnsangivelser i planer inte vara hinder för berörda aktörer, att så snabbt som möjligt vidta alla de åtgärder som är möjliga att genomföra utan att samordningen bryts.

Regeringen fastställer i varje särskilt fall datum för I:a mobiliseringsdygn. När mobilisering anbefalls genom skrivelse eller annan styrning ska uppgift om I:a mobiliseringsdygn lämnas i dessa meddelanden. När mobilisering beordrats genom beredskapslarm utfärdar regeringen så snart som möjligt särskild order om I:a mobiliseringsdygn. Samma förhållande tillämpas om radiokungörelse utfärdas om mobilisering och omständigheterna inte medger att uppgift om I:a mobiliseringsdygn anges.

I avvaktan på särskild order ska berörda aktörer tillämpa en tidsberäkning efter mobiliseringsdygn enligt följande grunder:

- När mobiliseringsorder utfärdas före kl. 1000 är det dygn ordern utfärdas I:a mobiliseringsdygn.
- När mobiliseringsorder utfärdas kl. 1000 och därefter är det dygn som följer närmast efter I:a mobiliseringsdygn. Det löpande kalenderdygnet benämns då O:te mobiliseringsdygn.

REGLEMENTE

Mobiliseringsorder anses i nu avsedda fall utfärdad det klockslog då beredskapslarm gavs eller radiokungörelse om mobilisering första gången utfärdades.

Bilaga 6 Mobiliseringsplatsberedskap

B6.1. Allmänt

Det ska inte förutsättas att det blir så god förvarning att mobiliseringsplatsberedskap hinner intas. Planering och förberedelser för mobiliseringsplatsberedskap ska genomföras, men får inte vara en förutsättning för mobilisering. Planeringen ska även ta hänsyn till vidmakthållande av intagen mobiliseringsplatsberedskap.

B6.2. Genomförande

Högkvarteret

ger order om:

- spridning av centralt och regionalt förvarade förnödenheter till krigsförbandens mobiliseringsplatser
- mobiliseringsplatsberedskap.

Försvarmaktens logistik

- samordnar och genomför spridning av centralt och regionalt förvarade förnödenheter enligt Högkvarterets spridningsplan.

Garnisonschef med depåförband

- samordnar garnisonens resurser
- samordnar stöd till garnisonens krigsförband med transporter samt mobiliseringsstöd och bevakning på mobiliseringsplats.

Organisationsenhetschef

- understödjer krigsförbandschef med transporter samt mobiliseringsstöd och bevakning på mobiliseringsplats.

Krigsförbandschef

- avdelar mobiliseringsförberedare, kvartermästare och materielredögörare som förbereder mobilisering på mobiliseringsplats
- avdelar personal för transporter och bevakning.

REGLEMENTE

På krigsplaceringsordern ska det framgå vilken personal som avdelas för mobiliseringsplatsberedskap. Inkallelse av personal enbart för mobiliseringsplatsberedskap kan ske genom selektiva inkallelser. Pliktpersonal kan efter regeringsbeslut inkallas för beredskapstjänstgöring.

REGLEMENTE

Bilaga 7 Avlämningsplatser (A-platser)

B7.1. Allmänt

Avlämningsplats ingår i territoriella mobförberedelser. Avlämningsplats avvecklas senast när mobiliseringstiden+ tre dagar har passerat.

B7.2. Aktörer och ansvarsförhållanden

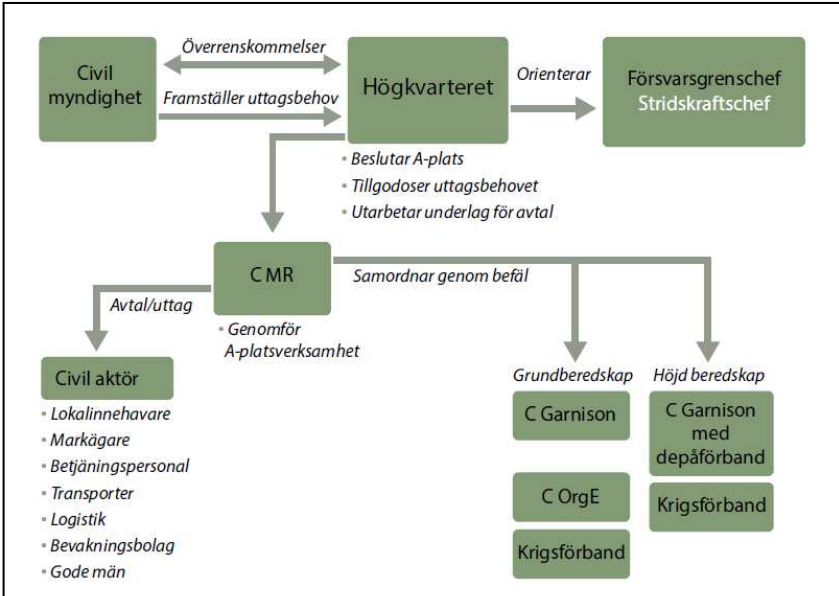

Bild B7.2 Översikt över aktörer och ansvarsförhållanden.
/Försvarsmakten

Bilaga 8 Genomförande av mobilisering vid garnison

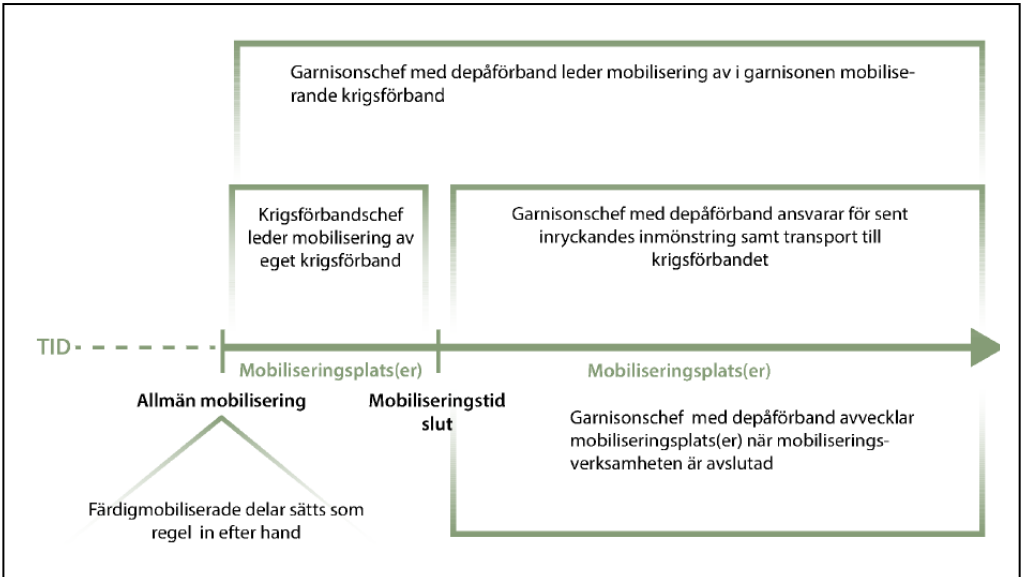

Bild B8.1 Översikt över genomförande av mobilisering vid garnison.
/Försvarmakten

Bilaga 9 **Särskilda bestämmelser för Hemvärnet**

B9.1. Grundvärden

Hemvärnsförband är krigsförband och ingår i Försvarsmaktens krigsorganisation. Begreppet mobilisering tillämpas inte för Hemvärnet då Hemvärnet kan ianspråkats före det att regeringen fattar beslut om höjd beredskap.¹

Däremot ska Hemvärnet genomföra fackmässiga såväl som territoriella förberedelser, i likhet med övriga krigsförband, för att kunna innehålla anbefallda beredskapskrav.

I praktiken innebär detta för hemvärnsförbanden att de, vid höjd beredskap, endast tillförs en mindre mängd, i fredstid planerade, förnödenheter eftersom personal, materiel och anläggningar i huvudsak redan är sammanförda.

B9.2. Allmänt

Hemvärnsförband styrs av regelverk som hemvärnsförordningen (1997:146), Försvarsmaktens föreskrifter om Hemvärnet (FFS 2010:2) och Hemvärnshandboken. Personalen har avtal och tjänstgör enligt lagen om totalförsvarsplikt vid hemvärnsberedskap.

Vid höjd beredskap eller annars efter särskilt beslut av regeringen ska Hemvärnet inta hemvärnsberedskap. Om Försvarsmakten hos regeringen har gjort framställning om hemvärnsberedskap och landets försvar eller säkerhet kräver att Hemvärnet tas i anspråk omedelbart, får Försvarsmakten besluta om hemvärnsberedskap intill dess att regeringen meddelat beslut i frågan. Bataljon utgör minsta enhet som kan vara föremål för hemvärnsberedskap.

Vid hemvärnslarm ska hemvärnsförband snarast grupperas för att lösa de huvuduppgifter på det sätt som anges i den order som gäller för det enskilda hemvärnsförbandet. Hemvärnslarm intas vid beredskapslarm eller då hemvärnsberedskap råder och efter beslut av chefen för operationsledningen i Högkvarteret, eller den han eller hon bestämmer.

REGLEMENTE

B9.3. Personal

All personal i Hemvärnet har avtal och är krigsplacerade. Krigsplaceringsorder skickas ut till hemvärnspersonal vid hemvärnsberedskap. Fram till dess gäller skrivna avtal som krigsplaceringsorder. Vid Hemvärnet finns ingen särskilt avdelad mobiliseringsreserv likt övriga krigsförband.

B9.4. Förnödenheter

Hemvärnets krigsförband disponerar krigsplacerade förnödenheter. Detta är en förutsättning för att kunna upprätthålla anbefallda beredskapskrav.

För att upprätthålla anbefallda beredskapskrav ska Hemvärnet i huvudsak disponera materiel i bruk som förvaras i förbandsnära förråd. Den personliga utrustningen förvaras i största möjliga utsträckning i hemmet.

B9.5. Planer

Hemvärnet utarbetar åtgärdsplaner. Hemvärnets åtgärdsplaner jämföras med övriga krigsförbands mobiliseringsplaner, men benämns ”åtgärdsplan vid hemvärnsberedskap” respektive ”åtgärdsplan vid hemvärnslarm”.

REGLEMENTE

Redaktionell information

Reglementet är en fullständig omarbetning och utveckling av det tidigare provisoriska mobiliseringsreglementet MobRF 1993. Arbetet med MobR 2018 genomfördes 2017-2018. Redaktörer var Anders Friedländer och Lars Björk.

Den här versionen av reglementet, 1.1, är en ändring av version 1.

Arbetet med MobR 2018 påbörjades under februari 2017. Remiss 1 utsändes med bred sändlista inom Försvarsmakten 2017-04-19 och remiss 2 utsändes med samma sändlista 2017-11-30.

Med de breda remisserna som grund utvecklades reglementet mot målbilden.

Delföredragningar för C PROD har genomförts 2017-01-23, 2017-11-29 och 2018-04-11.

Samrådstecknande med Tjef C INS generalmajor Urban Molin har genomförts 2018-04-27.

Fördjupat arbete har genomförts med rikshemvärnsavdelningen och föredragning har skett för representanter för ledningsstaben.

Ändring 1

Ändringar är föranledda av utvecklingen av Försvarsmaktens centrala ledning, L 23, och därav följande organisationsförändringar. Förändringarna påverkar ledningen av fackmässiga mobiliseringsförberedelser, kapitel 3.

I kapitel 3.2.1 Mobiliseringsrapportering har RappB ersatts av H RAPP.

Myndigheten Totalförsvarets rekryteringsmyndighet har bytt namn till Plikt- och prövningsverket.

REGLEMENTE

I kapitel 5.5 Uttagning har stycket rörande uttagning av fartyg uppdaterats. Hänvisningen till Handbok A-plats har ersatts av en hänvisning till H MOB.

I begreppsförklaringarna har Krigsförbandsmålsättning (KFM) utgått och ersatts av Ramvillkor för typförband (RVT) och Krigsförbandsplan (KFP). Mobiliseringskontroll och mobiliseringsförband har tillkommit som begrepp. Kontraktsförband har utgått som begrepp. Definitionerna av stående förband och hemvärnsförband har justerats.

Begreppet stridskraftschef har i läsanvisningarna förtydligats till att avse Försvarsmaktens ledningssystemchef och Försvarsmaktens logistikchef. Dessa är inte försvarsgrenschefer, men har verksamhetsansvar för att vidmakthålla tillgänglighet och beredskap för krigsförband och leder organisationsenheter.

Källförteckningen har uppdaterats.

Delföredragning för C PROD har genomförts 22-09-21.

Redaktörer:	Lars Björk, Anders Friedländer, Åke Edler
Omslagsbild:	Anna-Karin Wetzig

REGLEMENTE

Bildförteckning

I denna publikation förkommer följande bilder med verkshöjd;

Bild nr	Fotograf/Illustratör	Notering bildavtal
1.1	Anna-Karin Wetzig	Försvarsmakten äger bilden. FMV FSV GP enligt ramavtal.
2.1	Anna-Karin Wetzig	Försvarsmakten äger bilden. FMV FSV GP enligt ramavtal.

REGLEMENTE

Källförteckning

I den här versionen av reglementet har följande källor använts:

Källor utanför Försvarmakten

Förfogandelag (1978:262)

Lag (1992:1403) om totalförsvar och höjd beredskap

Lag (1994:1809) om totalförsvarsplikt

Förfogandeförordning (1978:558)

Förordning (1992:391) om uttagning av egendom för totalförsvarets behov

Förordning (1995:238) om totalförsvarsplikt

Förordning (2015:1053) om totalförsvar och höjd beredskap

Regeringsbeslut 30, 2020-12-17, Inriktning för Försvarmakten 2021-2025

Källor inom Försvarmakten

Försvarmaktens Strategiska Inriktning 2021-2030, FM2021-7333:1

Försvarmaktens beredskapskoncept, FM2016-26466:1

Grundplan aktivering och mobilisering, FM2022-1982:1

REGLEMENTE

LEDS direktiv – Fortsatt metod- och organisations utveckling Central ledning, FM2022-10:12

VU2023-2025, GO05 Förbandsutveckling, Mobilisering och krigsplacement, FM2021-7184:10

Regler, bestämmelser och handböcker som påverkat innehållet i denna handbok

FFS 2019:1	Försvarsmaktens föreskrifter om utnyttjande av Kustbevakningen inom Försvarsmakten
FIB 2020:5	Försvarsmaktens interna bestämmelser med arbetsordning för Försvarsmakten (FM ArbO)
Reglemente	--
Handbok	Handbok förnödenhetsförsörjning 2015, gällande från och med 2015-02-19
Handbok	Rapportering, gällande från och med 2021-07-01.
Handbok	Mobilisering, gällande från och med 2023-01-01.
-

Reglementet innehåller bestämmelser för förberedelser för och genomförande av mobilisering.

Detaljerade bestämmelser regleras i funktionsvisa dokument.

*Varje meddelande om att
mobiliseringen
ska avbrytas är falskt!*

FÖRSVARSMAKTEN

107 85 Stockholm
www.forsvarsmakten.se

MobR 2018
M7739-353131
Versionsnr: 1.1 Ä1

